



Inspectie Leefomgeving en Transport  
*Ministerie van Infrastructuur en Milieu*

Jaarverslag 2013

# Inspectie Leefomgeving en Transport

# voorwoord

De inspectie wil een inspectie met gezag zijn. Op individueel niveau hebben veruit de meeste inspecteurs dat gezag in huis. Wij ondersteunen hun vakmanschap door het inrichten van vakgroepen, waar de inspecteurs onderling hun handelen bepreken en waar zij ILT-brede standpunten innemen. Maar ook door hen te trainen op houding en gedrag, op juridische kennis en vanaf dit jaar ook op financiële kennis. Dat laatste is nodig om fraudes beter te kunnen opsporen.

Een inspectie met gezag vraagt evenzeer om goedlopende processen. De ILT is een samengestelde inspectie met veel domeinen, die alle eigen procesgangen kennen, met eigen ict-oplossingen. De afgelopen jaren is er geïnvesteerd in het uniformeren van de processen. Dat project is afgerond wat betreft de primaire processen. Wij gaan nu de volgende stap zetten: het opschonen van ons ict-landschap, waardoor de medewerkers beter worden ondersteund en de kosten afnemen.

Op het terrein van de bedrijfsvoering zijn wij nog bezig de processen te uniformeren, maar ook tegelijkertijd te verbeteren. Vooral op het terrein van het financieel beheer waren de processen niet voldoende adequaat ingericht. Door de opeenvolgende taakstellingen zijn er in de bedrijfsvoering relatief veel mensen met kennis en ervaring vertrokken. Deze combinatie – focus op het primaire proces en vertrek van kennis en ervaring in de bedrijfsvoering - heeft er toe geleid dat ons financiële beheer niet voldoende op orde was. Inmiddels is er hard gewerkt om de onvolkomenheden over 2013 op te heffen en is er een verbeterplan opgesteld.

De Europese wet- en regelgeving stelt ook meer eisen aan de organisatie, zoals het beschikken over kwaliteitsmanagementsystemen, waarbij het transparant moet zijn hoe de inspectie haar eigen risico's afdekt, hoe de inspectie haar inspecties plant en welke controlemaatregelen zij treft.

De inspectie is op vele fronten in beweging en verandering en dat voelt voor veel medewerkers als verbureaucratisering. Dat is niet vreemd, tijdens een transitieperiode zijn de positieve effecten niet meteen merkbaar en zichtbaar. Sterker nog, dan vragen de veranderingen ook daadwerkelijk om extra inspanningen.

Ondanks de druk die onze mensen voelen, blijven zij wel gewoon hun werk doen, vanuit hun eigen vakmanschap. Toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving door ondertoezichtstaanden dient mede het achterliggende doel van veiligheid. Deze waarde blijft onze medewerkers inspireren en daardoor gaan zij onverminderd voor hun vakmanschap.

Wij zijn er trots op dat onze mannen en vrouwen, ondanks de veranderingen en taakstellingen, de overheid willen blijven dienen om, binnen hun opdracht en binnen de toegekende ruimte en middelen, hun steentje bij te dragen.

Deze inzet en opstellingen verdienen onze hulde.

Jenny Thunnissen  
Inspecteur-Generaal Inspectie Leefomgeving en Transport



# 1. convenanten

Het ingezette beleid om goed presterende bedrijven door middel van een convenant meer eigen verantwoordelijkheid te geven, heeft geleid tot de volgende convenanten (stand per 1 januari 2014). De convenanten die in 2013 zijn afgesloten staan in onderstaand overzicht cursief. De overige convenanten zijn eerder afgesloten.

#### **risicovolle bedrijven**

- *Defensie (brandveiligheid legeringsgebouwen)*

#### **risicovolle stoffen en producten**

- Tristar Europe BV (samen met NVWA)
- Intertoys Holland BV (samen met NVWA)

#### **gevaarlijke stoffen**

- BASF Polyurethanes Benelux B.V. (GS)
- Transportbedrijf Steven van den Brink en Zonen B.V. (combinatie GV/GS)
- Noy Holding B.V. (combinatie GV/GS)
- *J.W.Limpens en Zonen B.V. (combinatie GV/GS)*
- *De Rooij Transport B.V. (combinatie GV/GS)*

#### **rail**

- Railalert

#### **taxi**

- Van Driel Cars B.V.
- RAV AZG Medische Assistentie International B.V.
- Taxicentrale Nijverdal (Taxi Brinker)
- Taxibedrijf Rob Janzen B.V.
- Automobielbedrijf P. van de Pol B.V.
- *Jan de Wit Holding N.V.*
- *Taxicentrale De Meierij B.V.*
- *Besttax B.V.*

#### **busvervoer**

- Van Kooten Kootwijkerbroek B.V.
- Doelen Coach Services B.V.
- Munckhof Reizen B.V.
- Snelle Vliet Touringcars B.V.
- D. Hellingman en zoon B.V.
- Kupers B.V.
- Van Driel Cars B.V.
- Taxicentrale Nijverdal ( Brinker Personenvervoer)
- V.o.f. Peereboom Travel Group
- Reisburo en Tourincarbedrijf Willy de Kruyff B.V.
- Atlas Reizen B.V.
- Dalstra (-FSZ) B.V.
- Air Expressbus B.V.
- Betuwe Express B.V.
- Automobielbedrijf P. van de Pol B.V.
- *Jan de Wit Holding N.V.*
- *Gebr. Verschoor B.V.*
- *Elbo Tours B.V.*
- *Taxicentrale De Meierij B.V.*

#### **goederenvervoer(GV)**

- Van der Wal Holding B.V.
- DeVry International B.V.
- Den Hartogh Holding B.V.
- Hoogvliet Super B.V.

- Moonen Packaging B.V.
- C.G. Holthausen B.V.
- Coca-Cola Enterprises B.V.
- Rotrexma Holding B.V. (Rotra)
- Jumbo Supermarkten B.V.
- V&D B.V.
- Schenk Papendrecht B.V.
- H.J. Heinz B.V.
- H.J. Heinz Supply Chain Europe B.V.
- Knap Transportgroep B.V.
- Sperwer Holding B.V.
- Vomar Voordeelmarkt B.V.
- Noy Holding B.V.
- Transportbedrijf Steven van den Brink en Zonen B.V.
- A-ware Food Group B.V.
- Heijmans Nederland B.V.
- Suiker Unie
- Stichting Connekt
- Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten
- *J.W.Limpens en Zonen B.V.*
- *Zandbergen's Transport B.V.*
- *De Rooij Transport B.V.*
- *Van den Heerik's Internationaal Transportbedrijf B.V.*

#### **binnenvaart**

- Danser Containerline
- MCT Lucassen
- Interstream Barging
- VT Groep (Verenigde Tankrederij)
- Wijgula

#### **koopvaardij**

- Splethoff Groep (Splethoff's Bevrachtingskantoor B.V.)
- Management Facilities Group (MFG Farmsum)

#### **luchtvaart**

- Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium
- Schiphol Airport Authority (1 algemeen + 3 deelconvenanten)
- Belgraver
- FSC
- Shell Aircraft
- Specto
- Gooise Zweefvliegclub
- Nederlandse Vereniging van Luchthavens
- Zweefvliegclub Ameland
- *Luchtverkeersleiding Nederland(LVNL)*
- *Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie(NOGEPA)*
- *Arkefly*

#### **convenant met meerdere rijksinspecties**

- *Knap Transportgroep B.V.*

## 2. toelichting bij de tabellen

In de volgende hoofdstukken zijn in de verschillende tabellen met realisatiecijfers daar waar mogelijk ook de vergelijkbare realisatiecijfers van 2012 opgenomen. De vanaf 2012 ingezette uniformering en standaardisatie maakt het op sommige punten echter onmogelijk om activiteiten uit 2012 te vergelijken met die uit 2013. Op die plaatsen zijn de realisatiecijfers van 2012 niet vermeld.

De ingezette centralisatie via het Meld- en Informatiecentrum(MIC) is in 2013 voor de afhandeling van vragen gerealiseerd. De centralisatie van de meldingen loopt nog door tot in 2014.

In dit jaarverslag zijn onder de kop dienstverlening het aantal meldingen opgenomen dat door het MIC is behandeld. De meldingen die daarnaast nog direct door de domeinen zijn behandeld zijn niet geregistreerd en ontbreken in dit verslag. Daar waar de registratie binnen de domeinen toch heeft plaatsgevonden zijn die aantallen wel opgenomen.



# 3. risicovolle bedrijven





De inspectie heeft in het toezicht binnen het domein Risicovolle Bedrijven te maken met een divers veld van wet- en regelgeving en ondertoezichtstaanden(OTS). Het risicogestuurd handhaven is gebaseerd op het inzicht dat de inspectie heeft in de naleving van de kernbepalingen uit de wet- en regelgeving door de ondertoezichtstaanden.

De inspectie heeft de verschillende doelgroepen gekwalificeerd naar de mate van naleving: minder dan 70%, 70-90%, hoger dan 90% en naleving onbekend. Met deze kwalificatie wordt het percentage van de ondertoezichtstaanden bedoeld dat één of meerdere kernbepalingen niet naleeft. Daar waar de naleving voor de doelgroep niet bekend is, wordt in 2014 een naleefmeetprogramma gestart. De naleving levert het volgende beeld op.

Een hoog naleefgedrag (>90%) vertonen:

- transporteurs van splijtstoffen;
- bevoegd gezag vergunningverlening Wabo grote bedrijven (incl. BRZO);
- vergunninghouders ingeperkt gebruik en introductie milieu inzake genetisch gemodificeerde organismen (GGO's);

Een laag (< 70%) naleefgedrag is aangetroffen bij:

- IPPC-bedrijven (intensieve veehouderijen);
- PGS-bedrijven (PGS 13 Koelinstallaties < 1.500 kg en PGS 29 opslag brandbare vloeistoffen);
- buisleidingexploitanten;
- defensie-inrichtingen.

De kwalificatie van het naleefgedrag van schrootbedrijven (straling), vergunninghouders hoogradioactieve bronnen, EPRT-bedrijven en inrichtingen op de BES-eilanden moet de inspectie nog vaststellen op basis van aanvullende inspecties en analyse.

Vooruitlopend op de audit van de Kernfysische Dienst (KFD) in 2014 door het Internationaal Atoom Energie Agentschap(IAEA) heeft de inspectie in 2013 een selfassesment uitgevoerd om te beoordelen in hoeverre de KFD aan de internationale eisen voldoet. Geconcludeerd werd dat de KFD zijn inzet op een aantal taakonderdelen moet verhogen; dit zou in de toekomst kunnen als een meer robuuste organisatie wordt gevormd. Tevens bleek uit het selfassesment dat de organisatie van de KFD een goed gedocumenteerd Management Systeem wil ontwikkelen om beter aan de internationale vereisten te kunnen voldoen. In 2013 is hiermee een start gemaakt.

## nucleair en straling

### vergunningverlening

<b>vergunningen</b>	<b>planning</b>	<b>realisatie</b>
<b>beoordeling nucleair en straling</b>	<b>2013</b>	<b>2013</b>
beoordelingen van wijzigingen van de nucleaire installaties	20	35

Sinds 2012 staat Nuclear Research & Consultancy Group (NRG) onder verscherpt toezicht. Naar aanleiding van diverse ongewone gebeurtenissen in 2013 is dit verscherpt toezicht vanaf augustus geïntensiveerd. De incidenten hebben geleid tot meer wijzigingsvoorstellen dan gepland.

### handhaving

#### dienstverlening

<b>dienstverlening nucleair en straling</b>	<b>planning</b>	<b>realisatie</b>
	<b>2013</b>	<b>2013</b>
afhandeling vragen	700	264
afhandeling meldingen	800	226
afhandeling meldingen transporten nucleair materiaal	1.300	1.295

#### toezicht

<b>toezicht nucleair en straling</b>	<b>planning</b>	<b>realisatie</b>
	<b>2013</b>	<b>2013</b>
objectinspecties		
• veiligheid bij nucleaire installaties	85	75
• veiligheid n.a.v. grote incidenten bij nucleaire installaties	1	3
• beveiliging bij nucleaire installaties	40	36
• safeguards bij nucleaire installaties	10	8
• veiligheid en beveiliging transport categorie 1 en 2a	8	14
• beveiliging overige transport	15	0
• stralingstoezicht bij overige bedrijven	25	28
administratiecontroles		
• veiligheid bij nucleaire installaties	12	4
• stralingstoezicht bij overige bedrijven	25	16
audits		
• veiligheid bij nucleaire installaties	2	0
• transport inspecties	10	4

In de intensivering van het verscherpt toezicht bij NRG is de frequentie van de inspecties bij NRG verhoogd. Het totaal aantal inspecties bij alle nucleaire installaties samen is, mede als gevolg van extra inzet op de beoordeling van wijzigingsvoorstellen van NRG, lager dan gepland.

De audit naar NRG's aanpak van asset integrity management is eind 2013 uitgevoerd en zal in 2014 worden afgerond. De incidenten bij NRG zijn door de KFD gepubliceerd. NRG heeft eind 2013 zelf besloten tot het stilleggen van alle nucleaire installaties.

De KFD hield toezicht op het meetonderzoek van het reactorvat van Kerncentrale Borssele (KCB). De inspectie stelde vast dat het meetonderzoek correct is uitgevoerd en dat er geen hydrogen flakes aanwezig zijn in de wand van het KCB-reactorvat.

Het uitvoeren van de transportinspecties op categorie 1 en 2a materiaal heeft prioriteit. Toezicht op transport is een reactief proces (de ondertoezichtstaande plant immers zelf de transporten), hierdoor is de planning vaak onzeker. Vooraf staat niet vast hoeveel transporten er komen en ook niet wanneer deze plaatsvinden. In 2013 vonden meer transporten plaats dan aanvankelijk waren voorzien. Het opstellen van draaiboeken voor transport is niet vermeld in het Meerjarenplan (MJP), maar er werden 39 draaiboeken opgesteld. Het uitvoeren van audits op beveiligingsplannen van transporteurs is een nieuwe taak. Op termijn vervangen de beveiligingsplannen van vergunninghouders de draaiboeken. Omdat het een nieuwe taak betreft was de planning vooraf moeilijk in te schatten. In 2013 zijn vier beveiligingsplannen geaudit. De objectinspecties van overige transporten konden door de toegenomen vraag om specifieke inzet en de audits op de beveiligingsplannen niet worden uitgevoerd.

De extra werkzaamheden die voortvloeien uit de inwerkingtreding van de ministeriële regeling beveiliging radioactieve stoffen waren niet voorzien. De KFD heeft deze taak wel uitgevoerd er zijn bij elf ondertoezichtstaanden inspecties uitgevoerd.

Omdat de inspectie minder meldingen ontving dan verwacht, werd vrijkomende capaciteit benut voor het uitvoeren van extra objectinspecties; deze hebben voorrang gekregen boven administratievecontroles.

## incidentafhandeling

incidentafhandeling nucleair en straling	planning	realisatie
	2013	2013
voorbereiden NPK	8	9
afhandeling van meldingen over het aantreffen van, of incidenten met radioactieve bronnen/stoffen	600	335

De inspectie ontving 335 meldingen van incidenten met radioactieve bronnen of meldingen van het aantreffen van onbeheerde bronnen. In voorgaande jaren waren dit er gemiddeld 600 per jaar. Een van de verklaringen voor deze daling is te vinden in de vergunning die aan twee grote schrootbedrijven is toegekend. Op basis van deze vergunning kunnen zij het aantreffen van radioactiviteit in ladingen schroot zelfstandig afhandelen zonder melding. Zij melden alleen nog bijzondere incidenten.

## samenwerking

gezamenlijke inspecties	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
gezamenlijke inspecties nucleair met I-SZW	5	6	8
non- proliferatie inspecties van IAEA en Euratom	39	30	49

In 2013 hebben de IAEA en Euratom meer inspecties uitgevoerd op het gebied van non-proliferatie. Deze extra inspecties betreffen zowel de gebruikelijke inspecties zoals een 'complementary access' inspectie in Almelo en Petten, evenals location outside facilities (LOFs) bij organisaties buiten de nucleaire bedrijven, zoals het RIVM en de KLM.

## veiligheid, mens en omgeving

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening veiligheid, mens en omgeving	planning 2013	realisatie 2013
advisering vergunningverlening Wabo, Defensie en bijzondere inrichtingen	25	23
afhandeling vragen	150	209
afhandeling meldingen	50	88

Naast het adviseren van de vergunningverlener over de handhaafbaarheid van Wabo-vergunningen voor defensie-inrichtingen (dertien adviezen) zijn tien klachten over defensieactiviteiten van burgers behandeld. De laatste waren vooral klachten over geluidhinder door schietoefeningen en helikopterlawaai. Het aantal klachten is ten opzichte van 2012 (22 stuks) sterk verminderd doordat Defensie burgers beter heeft voorgelicht over de achtergronden van de overlast en over de tijdstippen waarop activiteiten met mogelijke geluidoverlast plaatsvinden.

In april 2013 is door de inspectie in overleg met de Vereniging van leidingeigenaren in Nederland (Velin) een bijeenkomst georganiseerd voor de circa 45 buisleidingexploitanten van de 16.500 km buisleidingen waardoor gas en olie onder hoge druk worden getransporteerd. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste ervaringen en resultaten van de inspectie over het toezicht en de naleving van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) gepresenteerd. Hierbij is tevens de nadruk gelegd op de verbeterpunten voor de buisleidingexploitanten.

#### toezicht

toezicht veiligheid, mens en omgeving	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
convenanten*	0	2	1
objectinspecties			
• defensie: bouw en milieu	590	480	428
• bijzondere inrichtingen	10	50	21
• buisleidingen	3	10	3
• security (kunstmest)		40	0
• genetisch gemodificeerde organismen		75	77
• ggo-monsterneming (markttoelating)		30	31
administratiecontroles			
• buisleidingen	36	65	87
• defensie		225	189
audits			
• defensie	23	20	16
• buisleidingen	42	30	38
• security (kunstmest)	9	4	0
• security (olie/(petro)chemie)		40	15
• genetisch gemodificeerde organismen	70	60	59
• biosecurity		5	5

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

Ondanks een toename in de objectinspecties bij sloop daalde het aantal objectinspecties en administratiecontroles bij Defensie door de sterke afname van nieuwbouw binnen defensie-inrichtingen. In de meeste gecontroleerde gebouwen van Defensie schiet de brandveiligheid op meerdere onderdelen te kort. Net als bij de legeringsgebouwen van Defensie zal de inspectie nalevingafspraken met Defensie maken om de tekortkomingen bij alle gebouwen op te lossen. Verbetering van de brandveiligheid bij defensie-inrichtingen vergt tot tenminste eind 2016 een fikse inhaalslag.

De verdere ontwikkeling van het systeemgerichte toezicht in de vorm van audits stagneert door bezuinigingen en reorganisaties bij Defensie. De inspectie is van mening dat Defensie haar verantwoordelijkheid voor naleving van de wet- en regelgeving over brandveiligheid onvoldoende oppakt.

De convenanten met de kunstmest- en olie- en (petro)chemiebranche zijn eind 2012 niet verlengd. Hierdoor zijn er geen objectinspecties en audits in het kader van de monitoring van beide convenanten uitgevoerd.

Alle buisleidingexploitanten hebben tijdig voldaan aan de jaarlijkse plicht om de 'bijna incidenten' die in 2012 zijn voorgevallen aan de inspectie te melden. Het aantal meldingen is ten opzichte van 2011 iets toegenomen tot ongeveer 150 meldingen door 45 exploitanten. Inzicht in de oorzaken van 'bijna incidenten' is essentieel voor het verhogen van de veiligheid van het buisleidingstransport van gevaarlijke stoffen. Ruim de helft van alle 'bijna incidenten' werd veroorzaakt door onvoldoende communicatie binnen de eigen organisatie of door onduidelijke afspraken met bedrijven die graafwerkzaamheden in de buurt van een buisleiding verrichtten. De inspectie heeft het resultaat van de meldingen tijdens de periodieke audits bij de exploitanten aan de orde gesteld.

Exploitanten van gasvoerende buisleidingen die vallen onder het Bevb moesten vóór 1 januari 2014 hun bestaande externe veiligheidsknelpunten rondom buisleidingen hebben gesaneerd. In 2013 zijn de risicoberekeningen van deze knelpunten door de inspectie beoordeeld. Bij vier van de dertien exploitanten moesten op verschillende locaties maatregelen worden getroffen om de veiligheidscontouren aan te passen. De maatregelen bestaan zowel uit fysieke zaken, zoals het ingraven van beschermplaten boven een leiding, als uit organisatorische maatregelen, zoals het hanteren van strikte procedures bij werkzaamheden aan buisleidingen. De exploitanten van olievoerende buisleidingen hebben voor de sanering van hun knelpunten uitstel gekregen tot medio 2014.

De inspectie startte met het controleren van de buisleidingexploitanten op 'prestatiemeting en verantwoording' van het Bevb. Hierbij wordt onder andere beoordeeld of de exploitant in voldoende mate op de hoogte is van de kwaliteit en de staat van onderhoud van zijn buisleidingen. De eerste audits laten zien dat de naleving van het Bevb en de eigen branchenorm NTA-8000 op dit speerpunt onvoldoende wordt nageleefd. Hierop heeft de inspectie het initiatief genomen om overleg te plegen met de VELIN met als doel om de branche aan te spreken en haar leden ervan te doordringen dat zij beter gaan naleven. De VELIN herkent de bevindingen van de inspectie en heeft toegezegd op korte termijn haar leden aan te zetten tot betere naleving.

In 2013 waren er ook enkele incidenten bij werkzaamheden met ggo's (genetisch gemodificeerde organismen). De inspectie bewaakt nauwlettend de afhandeling en follow-up, zoals bij een incident met gentherapie waarbij een genetisch gemodificeerd virus werd gebruikt voor de bestrijding van een hersentumor. Na ontslag van een patiënt uit het ziekenhuis was de hoofdwond bij de patiënt onverwacht opengegaan. Daarbij had het gebruikte genetisch gemodificeerde virus in het milieu terecht kunnen komen. Er zijn echter direct maatregelen genomen om verspreiding van het virus te voorkomen. Bij dit soort incidenten en bijna-ongelukken richt de aandacht van de inspectie zich vooral op de wijze waarop de zaak wordt afgehandeld en hoe hieruit lering kan worden getrokken voor toekomstige preventie.

Bij circa vijftig bedrijven en instellingen die patenten hebben voor ggo's is gecontroleerd of deze werkzaamheden in Nederland zijn uitgevoerd en zo ja onder welke vergunning. Bij ongeveer 20% van deze bedrijven vindt in 2014 nog nader onderzoek plaats naar welke werkzaamheden er precies plaatsvinden en of deze vallen onder het Besluit genetisch gemodificeerde organismen.

Bij het toezicht op ingeperkt gebruik van ggo's is het de inzet van de inspectie om het nalevingsniveau op peil te houden en waar nodig te verbeteren. De interne controle door de biologische veiligheidsfunctionarissen schiet hier en daar nog steeds te kort. Toezicht in de vorm van audits blijft daarom noodzakelijk.

Om na te gaan of niet tot de markt toegelaten ggo's in Nederland worden geïmporteerd zijn in samenwerking met de Nederlandse Algemene Keuringsdienst (NAK) en de Douane zaadmonsters genomen en geanalyseerd. Het ging om verschillende partijen maïs, koolzaad en alfalfa/luzerne uit risicolanden zoals de VS en Canada. In geen van de monsters is vermenging met ggo-variëteiten waargenomen.

## onderzoek

onderzoek veiligheid, mens en omgeving	planning	realisatie
	2013	2013
aantal onderzoeken buisleidingen	3	0
aantal onderzoeken defensie en bijzondere inrichtingen	4	5

Er zijn door de inspectie geen zelfstandige onderzoeken van buisleidingincidenten uitgevoerd. Wel is door objectinspecties en administratiecontroles een aantal rapportages over incidenten en ongewone voorvallen bij buisleidingexploitanten beoordeeld.

Door Defensie zijn vier milieu-incidenten gemeld van lekkages van vloeistoffen in de bodem en een schietincident met een F-16 op de vlieggrange Vliehorst op Vlieland. De inspectie heeft onderzoek gedaan naar de toedracht en de door Defensie genomen maatregelen beoordeeld om herhaling te voorkomen.

## nationale en Europese verplichtingen

### handhaving

#### *dienstverlening*

dienstverlening nationale en Europese verplichtingen	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
afhandeling vragen	148	40	50
afhandeling meldingen			18

toezicht

toezicht nationale en Europese verplichtingen	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
wettelijke toetsing Wabo vergunningen (advisering)	200	200	176
objectinspecties	0		
• toetsing BBT luchtemissies		30	7
• toetsing BBT externe veiligheid / BRZO		50	1
• toetsing PGS richtlijnen (13, 15 en 29)		40	203
• inrichtingen Caribisch Nederland		2	4
administratiecontroles	403		
• toetsing BBT luchtemissies		70	18
• toetsing BBT Externe veiligheid / BRZO		50	34
• toetsing PGS richtlijnen (13, 15 en 29)		160	185
• inrichtingen Caribisch Nederland		2	2
monitoringsonderzoek*			
• uitvoering asbesttaken door gemeenten (scholen)		0	93
• uitvoering asbesttaken door gemeenten		0	78

\* betreffende onderzoeken stonden niet gepland maar zijn uitgevoerd in opdracht van de staatsecretaris van Infrastructuur en Milieu

In 2013 zijn in totaal 214 Wabo-vergunningprocedures voor advies door het bevoegd gezag voorgelegd aan de inspectie. Bij de 176 in 2013 afgeronde procedures zijn in 45 gevallen door de inspectie interventies gepleegd. In 39 gevallen naar aanleiding van de ontwerpbeschikking en in 14 gevallen naar aanleiding van de aanvraag. Externe veiligheid en de emissies van zwaveloxide en stikstofoxides zijn de meest voorkomende onderwerpen waarover geadviseerd wordt.

Hierbij bleek ook dat bij ongeveer 40% van de Wabo-vergunningen door het bevoegd gezag niet geheel correct werd omgegaan met het aspect externe veiligheid. Mede door interventies op grond van de wettelijke adviestaak van de inspectie daalde dit tekort tot bijna nul procent. In drie gevallen is door de inspectie beroep ingesteld tegen de definitieve beschikking. De proactieve benadering van de inspectie bij majeure risicobedrijven wordt door het bevoegde gezag op prijs gesteld. Deze voorkomt veelal dat beroepsprocedures nodig zijn en leidt tot Wabo-vergunningen van een betere kwaliteit.

De in 2012 in gang gezette beoordeling van achterblijvende BEVI-saneringen is gecontinueerd. Het betrof gevallen waarbij de situatie niet tijdig is aan gepast aan de normen die gelden voor externe veiligheid. Het aantal achterblijvende saneringen is teruggebracht van 34 naar 23. De inspectie voerde daarnaast bij twaalf spooreplacements onderzoek uit. Dit onderzoek wordt in 2014 afgerond.

In het Meerjarenplan ILT 2013-2017 zijn voor het jaar 2013 ook onderzoeken in het kader van BBT-toetsing opgenomen. Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet revitalisering generiek toezicht (Wrgt) is dit nu geen taak meer van de inspectie. Het doel van de Wrgt is immers om het stelsel van interbestuurlijk toezicht te vereenvoudigen en een terugtrekkende inspectie is hierbij het uitgangspunt.

De BBT-toetsing luchtemissies bestond uit de beoordeling hoe bedrijven en het bevoegd gezag omgaan met de minimalisatieverplichting (MVP) en de uitvoering van meet-, registratie- en onderzoeksverplichtingen (MRO).

Bedrijven die zeer milieu- en gezondheidsschadelijke stoffen uitstoten moeten zich inspinnen om deze uitstoot zo ver als mogelijk terug te dringen. De twaalf bedrijven die onderzocht zijn, zijn allen actief op

dit punt. Veel bedrijven geven daarbij aan dat de bij de puntbronnen inmiddels een laag emissieniveau is bereikt en dat de emissieomvang vooral bepaald wordt door diffuse emissie. De inspectie concludeert dat de uit te voeren stappen die zijn opgenomen in de Nederlandse Emissierichtlijn (NeR) voor het merendeel zijn gevolgd waarbij (nog) onderdelen van de stappen uit de NeR ontbreken. De bevindingen zijn met het bevoegd gezag besproken en deels vindt aanpassing van de vergunning plaats via lopende of binnenkort te starten vergunningsprocedures.

Bij twee van de zes onderzochte bedrijven werd de MRO goed bevonden. De bevindingen bij de andere vier onderzochte bedrijven leidde tot een signaalrapport van de inspectie aan de beleidsdirectie van IenM.

De toetsing van PGS-richtlijnen is gedurende het jaar verbreed en verdiept. Het onderzoek naar ammoniakkoelinstallaties is uitgebreid met controles van kleinere installaties.

De inspectie stelde vast dat de afspraken uit het plan van aanpak van de Taskforce Implementatie Buncefield maatregelen niet hebben geleid tot het volledig doorvoeren en borgen van de maatregelen uit de PGS 29. Meer dan de helft van de onderzochte 162 bedrijven moet de afspraken nog nakomen en tweederde van de vergunningen moet nog door het Wabo bevoegd gezag worden geactualiseerd. De rapportage van het onderzoek is door de staatssecretaris aan de Tweede Kamer gezonden en op de website van de inspectie gepubliceerd. De BRZO-RUD's starten in 2014 een project om deze achterstanden in de komende jaren weg te werken.

Bij het toezicht op inrichtingen in Caribisch Nederland zijn op verzoek van het bevoegd gezag van St. Eustatius twee inspecties uitgevoerd bij de grote olieterminal op Sint Eustatius. Als gevolg van een benzinelekkage bij een andere terminal op Bonaire zijn daar twee inspecties uitgevoerd, eveneens op verzoek van het bevoegd gezag aldaar. Tijdens de inspecties zijn verschillende tekortkomingen en overtredingen vastgesteld. Deze zijn aan de bedrijven gerapporteerd en voorzien van een hersteltermijn. Bij de inrichting met de benzinelekkage op Bonaire waren de risico's dermate groot dat door het bevoegd gezag op advies van de inspectie een noodbevel is afgekondigd en daarmee zijn tijdelijke maatregelen afgedwongen.

In opdracht van de staatssecretaris zijn twee monitoringsonderzoeken uitgevoerd.

Het eerste onderzoek betrof de asbestinventarisatie door scholen waarvoor de inspectie 93 scholen bezocht. Scholen hebben massaal gehoor gegeven aan de oproep om informatie te verstrekken. In de maanden september en oktober nam het aantal mutaties in de Atlas Leefomgeving toe tot 2.550 mutaties. Een groot deel (84%) van de scholen, die (gewijzigde) gegevens hebben doorgegeven, bevestigden dat de school door een gecertificeerd bureau is onderzocht op de aanwezigheid van asbest. Daarbij gaf 55% van de scholen aan dat asbest is aangetroffen. Het onderzoek heeft geleid tot actuele informatie in de Atlas Leefomgeving die nu tweemaandelijks wordt geactualiseerd.

Om in beeld te brengen hoe gemeenten omgaan met asbest in gebouwen, die zij zelf bezitten of beheren en die publiek toegankelijk zijn, is de situatie, op basis van een representatieve steekproef, in 78 gemeenten onderzocht. Van de gemeenten bleek 71% op de hoogte van de aanwezigheid van asbest. Van deze gemeenten heeft 90% naar aanleiding van de uitgevoerde inventarisaties saneringen laten uitvoeren. Beheerplannen, die met geringe ingrepen of beheermaatregelen kunnen leiden tot het wegnemen van de risico's, zijn door 24% van deze gemeenten opgesteld. De inspectie stelde vast dat 59% van de gemeenten in de meerjaren-onderhoudsplanning rekening houdt met asbest. Asbest in eigen gebouwen wordt vooral gezien als een beheertaak. Bij 13% van de gemeenten krijgt de omgang met asbest in de eigen gebouwen ook bestuurlijke en beleidsmatige aandacht. De resultaten van het onderzoek laten zien dat het merendeel van de gemeenten goed op de hoogte is van de eigen asbestsituatie.



De staatssecretaris heeft de Tweede Kamer op 4 december 2013 per brief<sup>1</sup> geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek door de inspectie .

## onderzoek

onderzoek nationale en Europese verplichtingen	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
aantal onderzoeken ongewone voorvallen	1	5	2

In 2013 zijn van de binnengekomen meldingen ongewone voorvallen twee voorvallen onderzocht en geanalyseerd. In geen van de gevallen heeft dit geleid tot een incidentenonderzoek.

## samenwerking

De inspectie heeft met de zes BRZO-RUD's afgesproken de keten van meldingen te verbeteren en te uniformeren.

<sup>1</sup> Kamerstuk 25834/ nr 81

# 4. risicovolle stoffen en producten



De inspectie heeft de verschillende doelgroepen gekwalificeerd naar de mate van naleving: minder dan 70%, 70-90%, hoger dan 90% en naleving onbekend. Met deze kwalificatie wordt het percentage van de ondertoezichtstaanden bedoeld dat één of meerdere kernbepalingen niet naleeft. Bij een aantal groepen ondertoezichtstaanden is de naleving nog onbekend.

Bij alle doelgroepen op het gebied van afval, risicovolle stoffen en explosiegevaarlijke stoffen is de naleving door ondertoezichtstaanden minder dan 70%. Uitzonderingen zijn de doelgroep opdrachtgevers van afvaltransporten naar niet-OESO-landen (naleefpercentage niet bekend), producenten van biociden voor professioneel gebruik (naleefpercentage boven 90%), voor REACH de doelgroepen producenten en importeurs (tussen 70 en 90%) en tot slot de professionele toepassers vuurwerk bij vuurwerkevenementen (tussen 70 en 90%).

Omdat het aantal ondertoezichtstaanden bij afval en risicovolle stoffen zeer omvangrijk is, is het lastig om objectief vast te stellen wat het specifieke effect van het optreden van de inspectie is bij het bevorderen van de naleving. Voor REACH geldt dat door het verstrekken van goede informatie de naleving goed is.

De productveiligheid van consumentenvuurwerk was eind 2013 nog steeds onvoldoende; het afwijkingpercentage vertoont een stijgende lijn. De inspectie heeft het toezicht op vuurwerk daarom geïntensiveerd.

Op het gebied van REACH, luchtverontreinigende stoffen en vuurwerk zal de inspectie, gegeven de bevindingen uit 2013, het toezicht intensiveren.

In 2013 is binnen het domein 180 keer bestuursrechtelijk geïntervenieerd waarvan 148 keer door een (voornemen tot) last onder dwangsom. Ook is 125 keer strafrechtelijk geïntervenieerd in de vorm van een proces-verbaal.

## afval

### vergunningverlening

vergunningverlening afval	planning	realisatie
	2013	2013
EVOA	3.000	2.702
BIA	10	3

Sinds 1 januari 2013 is vergunningverlening voor grensoverschrijdend transport van afval (EVOA en BIA) een taak van de inspectie.

De EVOA-vergunningverlening is vraaggestuurd. Lichte schommelingen doen zich wel voor: naarmate het economisch beter gaat worden er jaarlijks ook iets meer aanvragen gedaan.

In 2013 zijn 2.954 nieuwe EVOA-vergunningaanvragen ontvangen, daarvan is 91% nog voor de jaargrens verleend. In 2013 zijn veertig beschikkingen (>1,5%) te laat, dus buiten de wettelijke behandeltermijn van dertig dagen verstuurd. In 27 gevallen bleek de oorzaak buiten machte van de inspectie te liggen.

Uitvoerdossiers werden in toenemende mate digitaal ingediend en verwerkt. Dit reduceerde de foutgevoeligheid en verkortte de aanvraagtijd. Voor aanvragende bedrijven daalden daardoor de administratieve lasten.

In 2013 heeft de inspectie slechts drie vergunningaanvragen in het kader van het Besluit Inzameling Afvalstoffen (BIA) ontvangen. Er zijn nu zo'n vijftig vergunde inzamelaars op de Nederlandse markt actief, en daarmee -gelet op slechts 3 nieuwe aanvragen- lijkt de Nederlandse markt verzadigd.

De inspectie stelde bij meer dan de helft van de vergunninghouders overtredingen vast. Dit heeft er toe geleid dat vergunninghouders hun vergunningen hebben moeten aanpassen. De afdeling vergunningverlening BIA heeft hiertoe één ambtshalve wijziging, 4 meldingen en 30 mededelingen afgehandeld.

## handhaving

### dienstverlening

dienstverlening afval	planning 2013	realisatie 2013
afhandeling vragen	6.300	5.984
afhandeling transportmeldingen (EVOA)	350.000	262.017
afhandeling overige meldingen	450	536

### toezicht

toezicht afval	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
convenanten	2	2	0
objectinspecties			
• containercontroles afvalexport haven	323	300	364
• transportcontroles (meestal samen met de politie)	735	700	689
• retourzending illegale afvaltransporten		45	60
• controles binnenlandse afvalontdoening en productkwaliteit (elektronische producten , zware metalen)	465	675	992
administratiecontroles	204	250	258
audits	24	20	47

Door een samenwerkingsproject met de Douane zijn er extra containers en meer objecten geïnspecteerd en gemeten dan gepland. Het aantal gerealiseerde administratiecontroles en audits op binnenlandse afvalontdoening en productkwaliteit is eveneens aanmerkelijk hoger dan gepland.

In 2013 is gewerkt aan de voorbereiding van twee convenanten. Door de opstart van de RUD's en het verschuiven van het toezichthouderschap (meer afstemming en goedkeuring) is vertraging ontstaan bij de convenanten.

Bij inspecties op de naleving van de vergunningen voor inzameling van afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen zijn bij de helft van de geïnspecteerden overtredingen geconstateerd. Na een waarschuwing van de inspectie hebben de meeste bedrijven de overtreding hersteld, in twee gevallen is een (voornemen tot) last onder dwangsom opgelegd

## samenwerking

gezamenlijk inspectieprogramma EVOA met handhavingspartners 2013	objectinspecties	
	planning 2013	realisatie 2013
ILT	1.000	275
Douane / Belastingdienst	3.500	4.000
Politie	1.200	558
totaal	5.700	4.833

De samenwerking met de douane op het terrein van EVOA loopt goed, de samenwerking met de politie loopt niet naar tevredenheid. In de samenwerking zorgt de inspectie voor kennisoverdracht en rond de klok vraagbaakfunctie via het MIC als inspecteurs Douane of agenten op complexe zaken stuiten. Door organisatieverandering en functiewisselingen, veranderen de contacten op de werkvloer snel. Het toch op orde houden van de samenwerking en het op peil houden van de kennis onder die omstandigheden, ziet de inspectie als een uitdaging voor 2014.

## risicovolle stoffen

### handhaving

#### *dienstverlening*

dienstverlening risicovolle stoffen	planning	realisatie
	2013	2013
afhandeling vragen	400	1.481
afhandeling meldingen	200	469

Door de centralisatie van de afhandeling van vragen werd duidelijk dat de oorspronkelijke planning van het aantal vragen veel te laag is geweest.

toezicht

toezicht risicovolle stoffen	planning 2013	realisatie 2013
convenanten	3	0
objectinspecties		
• asbest	120	312
• biociden	20	98
• ozonlaagafbrekende stoffen / broeikasgassen	12	93
• brandstoffen	5	16
administratiecontroles		
• asbest	60	26
• REACH EU-GHS	190	164
• biociden	350	415
• ozonlaagafbrekende stoffen / broeikasgassen	18	20
• brandstoffen	180	265
• oplosmiddelen	20	16
afhandelingen meldingen		
• asbest	60	81
• REACH EU-GHS	30	37
• biociden	50	44
• ozonlaagafbrekende stoffen / broeikasgassen	10	5

De overschrijding van het aantal geplande objectinspecties voor asbest komt door een groter aantal ingediende meldingen over asbesthoudende wegen waardoor in 2013 uiteindelijk 178 wegen werden gecontroleerd op asbestverdachte materialen.

De gerealiseerde aantallen wijken bij luchtverontreinigende stoffen op onderdelen (sterk) af in positieve zin van de geplande aantallen. De belangrijkste redenen hiervoor zijn dat er eerder is gestart met inspecties mobiele koelinstallaties, extra aandacht is geschonken aan diplomering koeltechnische installateurs en bij brandstoffen zeeschepen er meer klachten over afwijkende kwaliteit van geleverde brandstof in behandeling zijn genomen (letters of protest).

Het hogere aantal uitgevoerde objectinspecties afval werd veroorzaakt door een hoger aantal ontvangen meldingen. Tevens is er tijdens een ad hoc actie een groot aantal asbestverdachte locaties gecontroleerd. Op het gebied van risicovolle stoffen is door de inzet van de inspectie het saneren van asbesthoudende wegen actief opgepakt in een aantal gemeenten rondom de voormalige asbestfabrieken in Goor en Harderwijk. De regie op de verwijderketen van asbest is in 2013 verder ontwikkeld. Door versterking van haar informatiepositie geeft de inspectie sturing aan een samenhangend toezicht op de hele keten van asbest. De onderschrijding van het aantal geplande administratieve controles bij asbest is te verklaren door verminderde capaciteitsinzet ten gevolge van het hoger aantal meldingen.

De realisatie REACH is iets lager uitgevallen dan verwacht omdat enkele inspecties later in het jaar zijn gestart dan gepland. De afronding daarvan zal in het volgende kalenderjaar vallen.

De inspectie pleegde door het grotere aantal meldingen asbest een grotere inzet op de afhandeling van deze meldingen. Wat betreft de meldingen REACH-EU-GHS nam het aantal meldingen van European Chemical Agency(ECHA) toe omdat zij de fouten in de registraties van de stofdossiers sneller aan nationale Inspectiediensten doorgeven wanneer ze niet tijdig worden opgelost. De inspectie verwacht dat deze meldingen de komende jaren zullen toenemen.

Het belang van een goede indeling in gevaarklassen van gevaarlijke stoffen (REACH) en informatie-verstrekking bleek tijdens een incident bij een galvanobedrijf waarbij een medewerker ernstig verwond raakte bij werkzaamheden bij een container met het etiket zoutzuur, terwijl deze in werkelijkheid gevuld was met salpeterzuur. Tegen de leverancier van het salpeterzuur is proces-verbaal opgemaakt. In 2013 hebben alle distributeurs van oplosmiddelen een brief ontvangen van de inspectie met daarin de meest voorkomende fouten die worden geconstateerd bij veiligheidsinformatiebladen. De inspectie houdt er toezicht op of bedrijven met deze kennis hun veiligheidsbladen indien nodig aanpassen.

## explosiegevaarlijke stoffen

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening explosiegevaarlijke stoffen	planning	realisatie
	2013	2013
afhandeling vragen	1.600	1.355
afhandeling meldingen	5.800	5.080

#### toezicht

toezicht explosiegevaarlijke stoffen	planning	realisatie
	2013	2013
objectinspecties		
• vuurwerk (waarvan 250 met andere handhavingspartners)	400	428
• civiele explosieven	150	129
administratiecontroles		
• vuurwerk (samen met douane en provincies)	100	76
audits	2	2

Bij administratiecontroles vuurwerk is een lager aantal gerealiseerd terwijl het aantal gerealiseerde objectinspecties hoger is dan gepland. Dit komt doordat de beschikbare capaciteit in de loop van het jaar wisselend is toebedeeld aan deze inspectiemethoden (administratiecontrole of objectinspectie) op basis van de inzichten op dat moment.

Er zijn twee audits uitgevoerd bij een notifying body (nobo). De audits hadden betrekking op het functioneren van de nobo. In eerdere jaren waren bij de nobo onregelmatigheden aangetroffen. De audits waren bedoeld om inzichtelijk te maken op welke wijze de nobo een verbetering had gemaakt. Anderzijds is onderzocht op welke wijze de nobo omgaat met de actualisatie van verouderde typecertificaten naar aanleiding van de handhavingslijn van de inspectie. Met de nobo zijn afspraken gemaakt over zowel de verbeter- als de actualisatieslag.

Op 16 januari 2013 is de Circulaire Wapens en Munitie (CWM) gewijzigd. In deze circulaire wordt gesteld dat kruit onderdeel is van munitie en het voorhanden hebben van buskruit of rookzwakbuskruit onder de werking van de Wet Wapens en Munitie valt. Dit is in strijd met de Wet Explosieven Civiel Gebruik (Wecg) en de Europese richtlijn 93/15/EU. Door deze strijdige regelgeving heeft een belangrijk deel van de geplande inspectiewerkzaamheden bij wapenhandelaren, herladers, particulieren, schutterijen e.d. , geen doorgang kunnen vinden. De inspectie heeft het initiatief genomen om te komen tot een Europese adviescommissie explosieven, waarin de harmonisatie van de praktische uitvoering en het toezicht in de Europese lidstaten afgestemd kan worden met de uitvoerders van de EG 93/15 richtlijn.

In de Amazonehaven in Rotterdam is 900 meter kade gesloopt met behulp van explosieven. De betrokkenheid van de inspectie samen met andere overheidsdiensten heeft ertoe geleid dat de werkzaamheden uiteindelijk conform de Wecg zijn verlopen.

## Inlichtingen- en Opsporingsdienst

### opsporing

<b>afval / EVOA</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
signalen	30	32
preweegdocumenten	6	7
TCl-pv's	15	4
pv's	2	1

Aan de planning is voldaan met uitzondering van het aantal processen verbaal(pv's) uit criminele inlichtingen als gevolg van de tijdelijk verminderde capaciteit. Een aantal openstaande vacatures bleek moeilijk te vervullen. Aan het einde van het jaar zijn alle vacatures opgevuld.

<b>woningbouwcorporaties</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
signalen	27	9
preweegdocumenten	6	2
TCl-pv's	5	0
pv's	2	1

De informatieproducten blijven achter bij de planning vooral als gevolg van een geringere instroom van signalen over fraude bij woningcorporaties vanuit het toezicht door het ministerie van BZK.

De governance bij sommige woningcorporaties is nog altijd niet op een zodanig niveau dat er geen integriteitschendingen (fraude) meer plaatsvinden. Opsporing van zulke strafbare feiten blijft een arbeidsintensieve activiteit.

Door strakke prioritering, sterk inzetten op gezamenlijke opsporing door politie, bijzondere opsporingsdiensten en OM, door internationale samenwerking in Europol- en Interpolverband en door het maximaal benutten van de afstemmingsmogelijkheden van bestuurs- en strafrecht wordt de omvang van afvalcriminaliteit en fraude bij woningcorporaties zo veel mogelijk ingetoomd.



bodem	planning	realisatie
	2013	2013
signalen	26	25
preweegdocumenten	3	3
TCl-pv's	10	3
pv's	1	0

Aan de planning is voldaan met uitzondering van het aantal pv's uit criminele inlichtingen als gevolg van de tijdelijk verminderde capaciteit.

gevaarlijke stoffen	planning	realisatie
	2013	2013
signalen	10	4
preweegdocumenten	0	2
TCl-pv's	20	0
analyses	1	0
pv's	0	1

Het aantal pv's uit criminele inlichtingen is achtergebleven als gevolg van de tijdelijk verminderde capaciteit.

Hoewel ook het aantal signalen is achtergebleven, heeft één signaal wel geleid tot een niet-gepland opsporingsonderzoek.

vrije ruimte	planning	realisatie
	2013	2013
signalen	30	14
preweegdocumenten	1-3	2
CIE-pv's	10	0
pv's	1	2

De door de inspectie ingewonnen signalen hebben aanleiding gegeven tot de uitvoering van één niet-gepland opsporingsonderzoek.

afpakken	planning	realisatie
	2013(€)	2013(€)
wederrechtelijk verkregen voordeel	2.541.000	1.300.000
daadwerkelijk belegd beslag	1.905.000	2.080.382
te innen	1.236.000	0*

\* innen is een taak van het Openbaar Ministerie; over 2013 zijn geen gegevens over het daadwerkelijk geïnd bedrag ontvangen.

Naast bovengenoemde activiteiten heeft de inspectie ook BIBOB-verzoeken (Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door Openbaar Bestuur) beoordeeld. In 2013 werden 314 verzoeken behandeld. De inspectie voerde 167 toetsen uit in het kader van 'Kwalibo-erkenningen'.

Bij het thema vuurwerk wordt veel samengewerkt met Duitse, Belgische en Chinese opsporingsautoriteiten of inspecties. In dit kader werd ondersteuning gegeven aan het opzetten van een Europees breed handhavingennetwerk. Nederland (ILT) is gevraagd dit op te zetten. De inspectie trekt hierin het onderdeel 'illegaal vuurwerk'.

# 5. transport gevaarlijke stoffen



Het transport van gevaarlijke stoffen is voor alle domeinen sterk gereguleerd door internationale wet- en regelgeving en gedetailleerde uitvoeringsbesluiten. Het toezichtveld van de inspectie strekt zich uit over alle domeinen en kent een grote diversiteit aan betrokken partijen: fabrikanten, verpakkers, transporteurs, expediteurs, op- overslag- en distributiebedrijven, logistieke knooppunten, certificerende bedrijven etc. Belangrijk aspect in de veiligheid van het transport van gevaarlijke stoffen, naast de naleving van de regels, is het veiligheidsbewustzijn van alle betrokkenen. In het algemeen kan worden gezegd, dat de sector doorgaans voldoende invulling geeft aan de eigen verantwoordelijkheid bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij wordt voortdurend gewerkt aan het verbeteren van het veiligheidsbewustzijn en professionalisering van de veiligheidscultuur. Niettemin kan de naleving van het vervoer van gevaarlijke stoffen en de hiermee samenhangende handelingen, verder worden verbeterd.

In het kader van risicogericht handhaven heeft de inspectie haar aanpak eind 2013 gewijzigd. Een groot deel van de inzet richt zich de komende jaren op het in beeld brengen van risicovolle doelgroepen en hun naleefgedrag. Het toezicht richt zich niet alleen op de transportmodaliteiten (weg, spoor, binnenvaart, zeevaart en luchtvaart), maar ook op bedrijfsmatige producten en processen van de betrokken bedrijven. De samenhang in veilig handelen binnen de transportketen blijft een aandachtspunt.

## vergunningverlening

vergunningverleningen en erkenningen transport gevaarlijke stoffen	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
ontheffingen approvals zeevaart	26	35	44
samenlading zeevaart	43	100	63
ontheffingen binnenvaart	2	5	4
ontheffingen rail- en wegvervoer	15	15	33
exemptions approvals luchtvaart	14	20	16
erkenningen luchtvaart	25	90	10
erkenningen opleidingsinstellingen luchtvaart	6	1	5
erkende instanties		6	2
autorisatie classificatiecode vuurwerk	17	-	3
% binnen kwaliteitsnorm		95	90

De afgifte van vergunningen is vraaggestuurd. Eventuele afwijkingen van geplande aantallen zijn hierdoor te verklaren; de achterliggende oorzaken in de fluctuatie van de vraag is heel divers.

## handhaving

### *dienstverlening*

dienstverlening transport gevaarlijke stoffen	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
afhandeling vragen	1.407	1.500	1.193
afhandeling meldingen		100	89

toezicht

toezicht transport gevaarlijke stoffen	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
convenanten*	5	9	5
<b>domeinspecifieke inspecties:</b>			
objectinspecties			
• rail- en wegvervoer	3.079	3.800	3.715
• luchtvaart	1.978	1.850	2.048
• zee/binnenvaart	1.256	1.500	1.476
<b>multimodale inspecties:</b>			
administratiecontroles	308	300	250
objectinspecties			
• monsternamen	341	500	443
• omhullingen	9	100	14
• vuurwerk	305	400	211
audits			
• erkende instanties		7	2
• bedrijven		25	42

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

De intensivering van het toezicht op het transport van ziekenhuisafval heeft duidelijk effect gehad. Uit herinspecties in 2013 blijkt dat de meeste ziekenhuizen maatregelen hebben genomen en dat de naleving is verbeterd. De slechte nalevingresultaten tijdens inspecties eind 2012 vormden de aanleiding voor de intensivering.

Bij 2.645 integrale inspecties in het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg constateerde de inspectie bij 806 inspecties één of meerdere overtredingen die gerelateerd zijn aan de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) en het ADR. Bij elf inspecties van zeecontainers die over de weg werden vervoerd, werden nog 48 overtredingen geconstateerd. In 38% van de gevallen was het vervoer niet conform de regels. Er waren 690 overtredingen van de risicocategorie I, 353 overtredingen van de risicocategorie II en 310 overtredingen van de risicocategorie III (risicocategorie I, II en III leveren respectievelijk ernstige, minder ernstige en geen gevaren op voor de openbare veiligheid). De inspectie legde aan vijf fabrikanten van premixen(veevoeders) een voornemen van een last onder dwangsom (LOD) op omdat deze stoffen door de fabrikanten niet waren geclassificeerd en behandeld als een milieugevaarlijke stof. Hierop hebben de betrokken bedrijven actie ondernomen door wel te voldoen aan de geldende regelgeving en gaf de inspectie geen uitvoering aan de LOD.

In 2013 heeft de inspectie 1.070 inspecties uitgevoerd naar het vervoer van gevaarlijke stoffen op het spoor. In 10% van de gevallen was het vervoer niet conform de regels. De aard van de overtredingen varieert van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen (druppellekkages) tot het foutief kenmerken en etiketteren van (reservoir)wagens, diverse mankementen aan reservoirwagens, het ontbreken van een vervoerdocument of de juiste aanduidingen hierop.

In het verscherpte toezicht op de vier chloortransporten over het spoor van Duitsland naar Nederland constateerde de inspectie bij alle transporten overtredingen. De inspectie voerde 100%-controles uit. Dit houdt in dat voor vertrek, onderweg en bij het opnieuw kopmaken van treinen op Kijfhoek inspecties zijn uitgevoerd. Twee bedrijven ontvingen van de inspectie een proces-verbaal. Het verdere strafrechtelijke onderzoek door het OM loopt nog.

In de luchtvaart ontving de inspectie 1.312 meldingen van onregelmatigheden van zendingen met daarin gevaarlijke stoffen. Deze meldingen gingen over geconstateerde onregelmatigheden op het gebied van documentatie tot volkomen foutief verstuurde gevaarlijke stoffen. De inspectie legde in een aantal gevallen boetes op, verleende waarschuwingen en voerde daarop bedrijfscontroles uit. Bij nieuwkomers op de markt heeft de inspectie een groot aantal pre-audits gehouden. Deze worden altijd uitgevoerd om de norm in het bedrijf te toetsen voordat hij een luchtvaarterkenning verkrijgt. Daarnaast werden bij 25 bestaande erkenninghouders continueringsaudits gehouden. Hier werd getoetst of er nog steeds aan de wettelijke eisen werd voldaan. In een aantal gevallen ging de inspectie over tot het schorsen of het intrekken van de erkenningen.

Door de Douane onderschepte postpakketzendingen met ongedeclareerde vuurwerkonderdelen en kwik hebben in 2013 geleid tot twee grote onderzoeken die de inspectie uitvoerde in samenwerking met het Openbaar Ministerie, de Nationale Politie, het Nederlands Forensisch Instituut (NFI), de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) en de IOD. Dit heeft geleid tot aanhoudingen van de overtreders, huiszoeking, inbeslagneming en vernietiging van goederen. Voor het vuurwerk betrof dit meer dan 20.000 kilo aan materiaal voor het zelf thuis vervaardigen van zwaar vuurwerk. Het illegale kwikvervoer in verblikken bleek bestemd te zijn voor de zeer milieubelastende illegale wijze van goudwinning in Zuid-Amerika.

Uit een thema-actie is gebleken dat het nalevingsniveau bij het ontgassen van motortankschepen en bij boord-boord overslag van gevaarlijke stoffen laag is. Daarom gaat de inspectie in 2014 hier extra aandacht schenken aan de naleving.

## incidentafhandeling en onderzoek

incidentafhandeling en onderzoek transport gevaarlijke stoffen	planning	realisatie
	2013	2013
aantal onderzoeken	20	12

Naar aanleiding van de wettelijke verplichting van het melden en rapporteren van incidenten bij het vervoer van gevaarlijke stoffen heeft de inspectie twaalf bedrijven bezocht die niet voldeden aan deze verplichting. Het doel van deze onderzoeken was erop gericht een betere naleving te verkrijgen van deze meld- en rapportageplicht, zodat bedrijven en organisaties van deze incidenten kunnen leren.

## samenwerking

In haar toezicht sluit de inspectie ter beperking van de lastendruk zo goed mogelijk aan bij de programma's van andere handhavingpartners zoals I-SZW, Douane, Defensie (KMCGS), de Nationale Politie, provincies en gemeenten. In Europees verband is de inspectie betrokken in de internationale afstemming van de handhaving in het kader van de Europese Working Group on checks of Transport of Dangerous Goods (richtlijn 95/50/EG) en Eurocontrol Route (ECR). Specifiek samen met de I-SZW voerde de inspectie twee administratiecontroles uit bij BRZO-bedrijven.



# 6. water, bodem en bouwen



Het naleefbeeld in de werkterreinen van het domein water, bodem en bouwen is wisselend. Bij het toezicht in het kader van hoogwaterveiligheid bleek de naleving hoger dan 70%. De voortdurende aandacht heeft er bij hoogwaterveiligheid toe geleid tot een gering aantal onderdelen van de primaire waterkeringen dat aan het eind van 2013 nog de aantekening 'nader onderzoek nodig' had. De naleving van de drinkwaterbedrijven is 80%. Daarentegen is de naleving van prioritaire bedrijven op de preventie van legionella evenals voorgaande jaren rond de 50%. De inspectie is daarom afgelopen jaar gestart met de intensivering van het eigen toezicht bij deze doelgroep, naast de reguliere controles door de drinkwaterbedrijven.

In het bodemtoezicht is het algemene naleefbeeld rond de 50%. In een aantal gevallen is gebleken dat bedrijven na een geschil over interventies, na een uitspraak van de rechter zeer geneigd zijn om na te leven. Bij de gerichte toezichtacties blijken bedrijven te stoppen met niet toegestane activiteiten of alsnog te zorgen voor een erkenning.

Het jaar 2013 stond voor water in het teken van het toezicht op de uitvoering van de verlengde derde toetsronde (LRT3+) door de waterkeringbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat). In het waterbeheer hebben de belangrijkste risico's te maken met hoogwaterveiligheid en overstromingen. De kans op een overstroming is klein, maar het effect op burgers, natuur en economie is immens.

Bij het drinkwater is in 2013 onder andere toezicht gehouden op de drinkwatertarieven en de prestaties van de drinkwaterbedrijven. Bij het toezicht op legionella is een groot aantal accommodaties bezocht.

Het belangrijkste risico bij toezicht op drinkwater is het niet naleven van de eisen uit de Drinkwaterwet en het niet voldoen aan de maatregelen voor legionellapreventie. Bij bedrijven met collectieve drinkwaterinstallaties voeren de drinkwaterbedrijven inspecties uit, de inspectie legt bij onvoldoende naleven eventuele (dwang)maatregelen voor legionellapreventie op grond van de Drinkwaterwet op. Bij de legionellapreventie richt de wetgeving zich op instellingen waar grote aantallen legionellabacteriën in het drinkwater een groot risico kunnen vormen voor de volksgezondheid. Het toezicht op de legionellapreventie wordt met name uitgevoerd bij die doelgroepen waarbij het niveau van naleving het laagst is.

Voor het toezicht op bodem is in 2013 het directe toezicht op bodemintermediairs en certificerende instellingen op de 'Kwaliteitsborging bij bodemintermediairs' voortgezet. Het toezicht en de interventies van de inspectie leidden tot uitspraken van de Raad van State die veel media-aandacht trokken. In het bodemtoezicht wordt themagericht onderzoek uitgevoerd. Bij het toezicht op bodem en bouwstoffen bepaalt de inspectie op basis van analyses van stofstromen, activiteiten en doelgroepen waar de grootste risico's voor de bodemkwaliteit optreden als gevolg van niet-naleving en het effect daarvan.

In het kader van het toezicht op de productregelingen is het toezicht op bouwproducten en verkeersproducten in 2013 verder uitgebreid. De inspectie heeft in 2013 veel voorlichting gegeven omdat er nog veel onbekendheid was met het toezicht hierop. Daarnaast is er veel inzet gepleegd op het in kaart brengen van het naleefniveau. Bij het toezicht op de productregelingen is nog geen volledig beeld te geven van de naleving, door de omvang van de doelgroep en de steekproef die tot nu toe is uitgevoerd. De naleving bij pleziervaartuigen is hoger dan 80%.

Op het gebied van ruimte en bouwen heeft de inspectie een monitoringrol. In dat kader zijn onderzoeken afgerond naar de brandveiligheid van studentenhuisvesting en naar de vraag of de veiligheid rond opslagen van ontplofbare stoffen in bestemmingsplannen goed is geregeld.

De realisatie van de uitvoering is op sommige onderwerpen achtergebleven bij de planning, dit komt deels door de opzet van een nieuwe werkwijze waardoor een aantal inspecties meer tijd in beslag nam dan verwacht. De planning voor 2013 bleek daardoor te ambitieus. Daarnaast is in 2013 het toezicht voor een aantal nieuwe taken gestart. Te denken valt hierbij aan verkeersproducten, banden- en energielabels.

De impact van de uitvoering van deze nieuwe taken leidde soms tot commotie bij ondertoezichtstaanden en de noodzakelijke communicatie over de rol en taak van de inspectie bij deze taken bleek uitvoeriger dan vooraf was verwacht. Zo zijn er branchegesprekken geweest voor het toezicht op bodemgebied en voor het toezicht op de productregelingen om het toezicht toe te lichten en de rol van de inspectie te verduidelijken.

## Rijkswaterstaat

### vergunningverlening

vergunningen Rijkswaterstaat	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
vergunningen eigen werken Rijkswaterstaat	22	20	20
MER	7	4	3

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening Rijkswaterstaat	planning 2013	realisatie 2013
afhandeling vragen	70	35
afhandeling meldingen	85	7

#### toezicht

toezicht Rijkswaterstaat	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
objectinspecties (veldbezoeken)	30	40	24
administratiecontroles			
• meldingen	404	400	393
• overtredingen	28	30	28
audits	0	1	0

De inspectie heeft in 2013 toezicht gehouden op werken die Rijkswaterstaat zelf uitvoert of waarvoor Rijkswaterstaat als opdrachtgever optreedt. In 2013 lag de focus vooral op de administratiecontroles, met name op meldingen en overtredingen en minder op de objectinspecties. Hierdoor is het aantal uitgevoerde objectinspecties lager uitgevallen dan gepland.



## waterveiligheid

### dienstverlening

dienstverlening waterveiligheid	planning	realisatie
	2013	2013
afhandeling vragen	70	35
afhandeling meldingen	85	7

### toezicht

toezicht waterveiligheid	planning	realisatie
	2013	2013
toezicht waterkeringbeheerders		
administratiecontroles		
• toezichtbezoeken	80	38
• beoordeling toetsproducten	100	258
• beoordeling eindrapportages	23	23
• opstellen landelijk beeld	1	1

Het jaar 2013 stond in het teken van het toezicht op de uitvoering van de verlengde derde toetsronde (LRT3+) door de waterkeringbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat).

In LRT3+ moest voor zoveel mogelijk waterkeringen (duinen/dijken en kunstwerken) die na de derde toetsronde (LRT3, 2011) nog het veiligheidsoordeel 'nader onderzoek nodig' hadden, een veiligheidsoordeel worden vastgesteld.

Het toezicht op de door de keringbeheerders uitgevoerde toetsing beruiste, vooruitlopend op de wijziging van de Waterwet per 1 januari 2014, geheel bij de inspectie. De provincies speelden conform afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water geen rol meer bij het toezicht op de toetsing.

Het toezicht richtte zich op 21 waterkeringbeheerders, die nog een opgave hadden in deze verlengde derde toetsronde. De waterkeringbeheerders zijn tijdens de toetsronde diverse malen bezocht, waarbij de aanpak en de voortgang van de toetsing is besproken. De meeste aandacht ging daarbij uit naar zes keringbeheerders, die veruit de meeste waterkeringen in deze ronde nog moesten toetsen.

Gedurende het jaar zijn circa 250 toetsrapportages door de inspectie beoordeeld. Waar de toetsing nog niet voldoende in overeenstemming met de wettelijke voorschriften (VTV) was uitgevoerd, zijn de toetsrapportages voor aanvulling of correctie teruggegeven aan de beheerders. Vanwege de capaciteit die nodig was voor het beoordelen van het grote aantal ontvangen toetsrapportages, zijn er in 2013 minder toezichtbezoeken afgelegd dan gepland.

In september en oktober zijn de overkoepelende eindrapportages van de beheerders ontvangen en beoordeeld. Eind december is de landelijke samenvattende rapportage LRT3+ door de inspectie opgesteld en begin 2014 door de minister van IenM aangeboden aan de Kamer <sup>2</sup>.

Het resultaat van LRT 3+ is dat voor de in het geding zijnde dijken nog ca. 60 km geen veiligheidsoordeel heeft gekregen. Dit komt neer op een kwart van het areaal dat na LRT3 nog op 'nader onderzoek' stond.

2 Kamerstuk 31 710 nr.32, 28 februari 2014

Voor de waterkerende kunstwerken blijven (met uitzondering van de twee Limburgse waterschappen) geen substantiële aantallen over die nog op 'nader onderzoek' staan.

## drinkwater

### vergunningverlening

vergunningen drinkwater	planning	realisatie
	2013	2013
goedkeuren meetprogramma's	10	12
goedkeuring leveringsprogramma's	0	10
% afhandeling binnen behandelnorm	95	90

De inspectie toetst eens per vier jaar de leveringsplannen van drinkwaterbedrijven. De eerste toetsronde vond plaats in 2012. De afwikkeling van deze toetsronde vond plaats in 2013. Alle leveringsplannen zijn goedgekeurd. De eerstvolgende keuring zal in 2016 plaatsvinden.

Daarnaast heeft de inspectie de meetprogramma's die door de drinkwaterbedrijven worden gehanteerd, beoordeeld. De meetprogramma's zijn gescreend op wijziging ten opzichte van het voorgaande jaar en afwijkingen van de betreffende tabellen in de regelgeving en de harmonisatierichtlijn. Na een toelichting door de drinkwaterbedrijven op de wijzigingen en afwijkingen, zijn de tien meetprogramma's eind mei 2013 goedgekeurd.

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening drinkwater	planning	realisatie
	2013	2013
afhandeling vragen	400	263
afhandeling meldingen		130

De inspectie heeft 295 meldingen over normoverschrijdingen van de drinkwaterkwaliteit van de drinkwaterbedrijven en eigen winningen ontvangen. De inspectie heeft door middel van administratiecontroles toezicht gehouden op de herstelmaatregelen en waar nodig maatregelen getroffen of aanwijzingen gegeven.

Normoverschrijdingen in drinkwater zijn incidenteel van karakter. De drinkwaterbedrijven pakken de incidenten effectief aan. De drinkwaterbedrijven leven de wettelijke voorschriften voor de controle van het drinkwater na.

#### toezicht

toezicht drinkwater	planning	realisatie
	2013	2013
convenanten	2	0
objectinspecties	280	0
administratiecontroles	60	142
audits t.b.v. convenant	20	12

In 2013 is de werkwijze aangepast waardoor er, anders dan gepland, geen objectinspecties maar administratiecontroles zijn uitgevoerd. Deze controles vergen meer capaciteit waardoor het totale aantal inspecties lager is uitgevallen. Daarnaast zijn in 2013 twaalf audits uitgevoerd. De afwikkeling van de rapportage van deze audits loopt door in 2014.

In 2013 zijn in totaal 142 inspecties bij eigen winningen uitgevoerd. Dat is ongeveer 65% van de op dit moment bij de inspectie bekende eigen winningen. Het betreft in ca 70% van de gevallen bedrijven in de recreatiebranche die zelf drinkwater winnen. Hiervan voldoet ongeveer 40% niet aan de regelgeving.

Het toezicht is verder gericht op de continuïteit van de drinkwaterlevering en op doelmatigheid van de bedrijfsvoering, zodat de kosten voor de gebruiker in verhouding staan tot het geleverde product. In 2013 heeft de inspectie voor het eerst de wettelijke driejaarlijkse prestatievergelijking van de drinkwaterbedrijven uitgevoerd. De prestatievergelijking heeft betrekking op de kwaliteit van het geleverde water, de milieuaspecten van de drinkwatervoorziening, klantenservice, kostenefficiëntie en onderzoek en ontwikkeling. In het 'Protocol Prestatievergelijking Drinkwaterbedrijven 2012' zijn de eisen beschreven die zijn gesteld aan de uitvoering van de prestatievergelijking. Het rapport 'Water in Zicht 2012' doet verslag van de prestatievergelijking. De inspectie heeft erop toegezien dat de prestatievergelijking in overeenstemming met het protocol is uitgevoerd. Hiervoor heeft de inspectie een audit gedaan bij Vewin en administratiecontroles uitgevoerd bij de tien drinkwaterbedrijven. De inspectie concludeert dat de prestatievergelijking overeenkomstig het 'Protocol Prestatievergelijking Drinkwaterbedrijven 2012' tot stand is gekomen.

In de Wet drinkwater BES en het Besluit kwaliteit drinkwater BES zijn regels opgesteld voor de drinkwatervoorziening, de distributie en de kwaliteit van het drinkwater in Caribisch Nederland. In de wet Drinkwater BES ligt het primaire toezicht bij de lokale toezichthouders. De inspectie heeft richting de lokale toezichthouders een reactieve, adviserende rol. Deze taak heeft de inspectie in 2013 op verzoek van de toezichthouder op St. Eustatius uitgevoerd.

Het rapport 'De kwaliteit van het drinkwater in Nederland' geeft antwoord op de vraag of het drinkwater in Nederland voldoet aan de gestelde normen. Het rapport is gebaseerd op de controles van de drinkwaterkwaliteit door de drinkwaterbedrijven in 2012. De drinkwaterbedrijven voeren een wettelijk meetprogramma uit voor het bewaken van de drinkwaterkwaliteit. Bij het overgrote deel (99,9%) van de metingen voldoet het drinkwater aan de gestelde normen. De overschrijding van deze normen vormt geen direct gevaar voor de volksgezondheid, maar geeft aan dat er onvolkomenheden zijn bij de productie of de distributie van drinkwater. Normoverschrijdingen in drinkwater zijn incidenteel van karakter. De drinkwaterbedrijven pakken de incidenten effectief aan en leven de wettelijke voorschriften voor de controle van het drinkwater na.

## legionella

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening legionella	planning 2013	realisatie 2013
afhandeling vragen	1.500	833
meldingen legionella collectieve installaties	6.000	6.932

In 2012 kwamen er nog veel vragen over het melden van een normoverschrijding in het drinkwater (vragen over meldformulier, afmelden, vervolgmelden) omdat dit toen nog vrij nieuw was. De prognose voor 2013 was daardoor te hoog. Melders bleken inmiddels beter op de hoogte.

#### toezicht

toezicht legionella	planning 2013	realisatie 2013
collectieve installaties:		
objectinspecties	450	46
administratiecontroles	3.000	1.175

In 2013 is gestart met een nieuwe werkwijze voor het toezicht op legionella. Er worden meer objectinspecties en administratiecontroles op locatie uitgevoerd. Ook de wijze waarop deze inspecties worden geregistreerd en gerapporteerd, is gewijzigd. De veranderingen tezamen leiden tot een groter tijdsbeslag, waardoor het totale aantal uitgevoerde objectinspecties en administratiecontroles lager is dan gepland.

Op basis van artikel 24 van de Drinkwaterwet voeren de drinkwaterbedrijven controles uit bij collectieve (drinkwater)installaties. Prioritaire installaties controleren zij op de uitvoering van de regels voor legionellapreventie. Installaties met een sterk verhoogd risico worden overgedragen aan de inspectie voor verdere afhandeling. In 2013 zijn 480 dossiers van de drinkwaterbedrijven door de inspectie behandeld. Dat is ca 25% van de door de drinkwaterbedrijven gecontroleerde installaties. De inspectie heeft de bedrijven door middel van het opleggen van interventies ertoe aangezet, de naleving te herstellen.

Daarnaast heeft de inspectie op basis van zelf gekozen thema's geïnspecteerd op de naleving van de wet- en regelgeving voor legionellapreventie. Zij heeft de inspecties uitgevoerd bij bed- en breakfastondernemingen, sauna's en hotels.

#### bed- en breakfast (BenB)

Deze doelgroep moet sinds 1 juli 2012 voldoen aan de regels van legionellapreventie. De inspectie controleerde 97 bedrijven; 37 BenB's werden akkoord bevonden, 32 BenB's kregen een waarschuwing, 28 bedrijven bleken niet tot de doelgroep te behoren.

De inspectie bestond uit een controle van door de ondertoezichtstaande zelf verstrekte informatie. Uit deze controle blijkt dat 91% van de geïnspecteerde BenB's, die aan meer dan vijf personen onderdak kunnen bieden, bekend is met de regelgeving op het gebied van legionellapreventie. Van de geïnspecteerde BenB's geeft 46% aan niet (geheel) aan de regels rondom legionellapreventie te voldoen. BenB's verdienen nog steeds extra aandacht van de inspectie.

sauna's

Bij deze doelgroep is een beperkte inspectie uitgevoerd waarbij nauwelijks tekortkomingen zijn geconstateerd. Een uitspraak over de naleving van deze doelgroep kan op basis van de inspectie echter niet worden gegeven.

hotels

Sinds juli zijn ongeveer 400 hotels geïnspecteerd die deel uitmaken van een grote hotelketen. Bij meer dan 90% van de bezochte locaties is het naleefniveau voldoende tot goed.

## incidentafhandeling

incidentafhandeling legionella	planning 2013	realisatie 2013
herstelmaatregelen normoverschrijding legionella	200	156

De inspecties naar aanleiding van meldingen worden geregistreerd vanaf 1 juli 2013. De inspecties over het eerste halfjaar zijn niet zichtbaar in de aantallen. Er zijn in 2013 minder meldingen van normoverschrijdingen ontvangen dan voorzien. Dit aantal is aanbodgestuurd.

Jaarlijks ontvangt de inspectie circa 3.500 eerste meldingen van prioritaire installaties en circa 2.500 vervolgmeldingen van normoverschrijdingen van legionella in drinkwater. Een deel van deze meldingen wordt door middel van een risicoanalyse geselecteerd voor een inspectie, waarbij de inspecteur controleert of de juiste maatregelen zijn genomen om de normoverschrijding van legionella in drinkwater ongedaan te maken en herhaling in de toekomst te voorkomen.

## bodem

### handhaving

dienstverlening:

dienstverlening bodem	planning 2013	realisatie 2013
afhandeling vragen	150	230
afhandeling meldingen	400	299

toezicht

toezicht bodem	planning 2013	realisatie 2013
objectinspecties	70	46
administratiecontroles	480	253

In 2013 is gestart met een nieuwe werkwijze voor het bodemtoezicht. Hierbij is onverwacht veel tijd besteed aan gesprekken met de branche. De capaciteit die hiervoor nodig was, is (in 2012) niet goed ingeschat. De inspecties duurden langer dan oorspronkelijk gepland en de beschikbare capaciteit werd beperkt door het aantal bezwaar- en beroepzaken.

Het toezicht op bodemgebied door de inspectie richt zich vooral op bodemintermediairs (BI's) en certificeerbare instellingen (CI's) binnen het KWALIBO-stelsel. KWALIBO staat voor kwaliteitsborging in het bodembeheer en is opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit.

Uit het toezicht op de bodemintermediairs blijkt dat er nog relatief veel bedrijven grond samenvoegen zonder over de daartoe benodigde erkenning te beschikken. Voorts worden er nog veel saneringen uitgevoerd zonder dat bedrijven over een erkenning beschikken. Bij ruim 70% van de inspecties zijn overtredingen geconstateerd en sancties opgelegd.

In 2013 zijn thema-inspecties uitgevoerd bij gecertificeerde en erkende bodemintermediairs, die diensten aanbieden en bouwstoffen produceren. In de inspectie 'partijkeuring' is beoordeeld of keuringen door de erkende bodemintermediairs goed zijn uitgevoerd, zoals partijdefinitie en bemonsteringen. De inspectie omvatte een snelle screening bij alle geregistreerde BI's, gevolgd door een diepgaander onderzoek bij een deel van de BI's.

In het laatste kwartaal van 2013 is begonnen met een inspectie 'veldwerk', waarbij een aantal eisen uit het desbetreffende normdocument wordt getoetst.

In 2013 zijn bij vijf CI's inspecties uitgevoerd in de vorm van administratiecontroles. In deze inspecties is getoetst of de CI's de werkzaamheden in lijn met de normdocumenten uitvoeren.

De CI's staan aan de poort van toelating van nieuwe BI's tot de markt. De CI's voeren daartoe initiële onderzoeken uit, waarin de geschiktheid van de BI's wordt onderzocht.

De geconstateerde overtredingen bij de onderzochte CI's waren zodanig dat alle 5 CI's een interventiebrief hebben ontvangen met waarschuwingen en een voornemen last onder dwangsom. De inspectie voert komend jaar verificatiecontroles uit om vast te stellen of de naleving is hersteld.

## incidentafhandeling

incidentafhandeling bodem	planning	realisatie
	2013	2013
afhandeling signalen toezichtloket bodem	400	407

## productregelingen

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening productregelingen	planning	realisatie
	2013	2013
afhandeling vragen	150	436*

\* aantal vragen incl. bouwen en wonen

## toezicht

<b>toezicht productregelingen</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
administratiecontroles	9.000	4.408
afhandeling handhavingsverzoek	40	12

In 2013 zijn nieuwe taken opgepakt met daarbij ook toezicht op nieuwe doelgroepen, deze inspecties kostten meer tijd dan de reguliere inspecties. Daarnaast konden veel uitgevoerde controles niet worden afgerond in verband met niet-soepel lopende gegevensuitwisseling.

Het jaar 2013 stond in het teken van het verder intensiveren van het toezicht op de CE-markering bouwproducten. Op 1 juli 2013 is de Europese Verordening (305/2011) bouwproducten geheel in werking getreden. Op grond van deze verordening wordt voor steeds meer bouwproducten de CE-markering ingevoerd. Per 1 juli 2013 zijn naast de fabrikanten en importeurs, ook de distributeurs verantwoordelijk voor een juiste CE-markering. Naast het afhandelen van handhavingsverzoeken, zijn fabrikanten, distributeurs en importeurs geïnspecteerd.

Het toezicht op verkeersproducten is een nieuwe toezichttaak voor de inspectie. De inspecteurs van de Inspectie Leefomgeving en Transport zijn vanaf eind 2012 belast met het toezicht op artikel 34 en 35 van de Wegenverkeerswet 1994. Vanaf begin 2013 is gecontroleerd of bepaalde verkeersproducten die te koop worden aangeboden, voorzien zijn van het verplichte goedkeuringsnummer. Bij een beperkt aantal controles zijn tekortkomingen geconstateerd en is een waarschuwing opgelegd.

Eigenaren van overheidsgebouwen met een publieke functie en met een gebruiksoppervlak van meer dan 1.000 m<sup>2</sup>, moeten sinds 2009 verplicht een energielabel voor dat gebouw hebben en het duidelijk zichtbaar voor het publiek hebben aangebracht in het gebouw. In afwachting van de verwachte aanpassing van de wet- en regelgeving is er in 2013, vergeleken met 2012, weinig geïnspecteerd op de zichtbaarheid van het label. In 2012 zijn 529 openbare gebouwen met een publieke functie geïnspecteerd: gemeentehuizen, waterschapskantoren, provinciehuizen en panden van de Rijksgebouwendienst (zowel huur als eigendom). In 2013 zijn de 41 nog resterende gemeentehuizen geïnspecteerd. De aanvullende inspecties bij gemeentehuizen in 2013 hebben niet geleid tot noemenswaardige wijzigingen in de resultaten: in 39% van de gevallen is het energielabel niet zichtbaar aangebracht. Naar verwachting zal per 1 juli 2014 de grens voor het verplicht stellen bij overheidsgebouwen van 1.000 m<sup>2</sup> naar 500 m<sup>2</sup> gaan en zal de verplichting tot affichering ook gaan gelden voor overige publieke gebouwen wanneer deze worden verkocht of verhuurd aan een nieuwe huurder.

## ruimte

### vergunningverlening

#### *verklaring geen bezwaar*

Om te voorkomen dat het vliegverkeer van en naar Schiphol hinder ondervindt van vogels en /of hoge gebouwen en objecten, gelden rond Schiphol beperkingen. Deze beperkingen in het gebruik en de bestemming van gronden zijn vastgelegd in het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol. De inspectie kan in bijzondere gevallen ontheffing van deze beperkingen verlenen door het afgeven van een zogeheten verklaring van geen bezwaar.

In 2013 heeft de inspectie 55 aanvragen (altijd van gemeenten) voor een verklaring van geen bezwaar ontvangen en afgerond.

### handhaving

#### *dienstverlening*

dienstverlening ruimte	planning	realisatie
	2013	2013
afhandeling vragen	80	196
afhandeling meldingen		41

Ondanks de verschuiving van taken naar de RUD's ontving de inspectie nog veel vragen, vooral van gemeenten over wat te doen met de wettelijke verplichting van het sturen van (milieu-)jaarverslagen en vooraankondigingen bestemmingsplannen.

#### *toezicht*

toezicht ruimte	planning	realisatie
	2013	2013
administratiecontroles (provincies)	12	12

De inspectie heeft in 2013 een inspectie uitgevoerd op de provinciale uitvoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Uit deze inspectie blijkt dat alle provincies een structuurvisie hebben voor een goede provinciale ruimtelijke ordening voor het hele grondgebied van de provincie.

Daarnaast hebben vrijwel alle provincies een ruimtelijke verordening vastgesteld voor zover het gaat om de opname en uitwerking van de wettelijke eisen in provinciale verordeningen voor de bescherming van de Ecologische hoofdstructuur.

De uitwerking van het nationaal belang cultureel erfgoed is oriënterend onderzocht (de eisen waren ten tijde van de inspectie nog niet van kracht).



## onderzoek

<b>onderzoek ruimte</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
onderzoeken signalen	2	2
themaonderzoeken ruimte	6	6

In 2013 heeft de inspectie op verzoek van het beleidsdepartement van IenM onderzoek verricht naar:

- het ontheffingenbeleid door de provincies;
- de doorwerking van titel 2.4 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) voor de grote rivieren in bestemmingsplannen;
- de opname van geluidscontouren van de regionale luchthavens van nationaal belang.

De eindrapporten zijn aan het beleidsdepartement aangeboden.

## bouwen en wonen

<b>onderzoeksrapporten</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
themaonderzoek bouwen	5	2

Onderzoeken worden uitgevoerd op verzoek van het beleidsdepartement van BZK. In 2013 zijn minder onderzoeken uitgevoerd dan verwacht.

Op verzoek van het departement van BZK heeft de inspectie in 2013 onderzoek verricht naar:

- brandveiligheid studentenhuysvesting
- herhalingsonderzoek betrouwbaarheid energielabels bij utiliteitsbouw.

De eindrapporten zijn aan het beleidsdepartement aangeboden.

# 7. het railvervoer



De naleving binnen de spoorsector is vrij hoog. De oorzaak daarvoor is een goed ontwikkeld veiligheidsbesef binnen de sector. Dat neemt niet weg dat de complexiteit in het afgelopen decennium is toegenomen door hogere vervoersintensiteiten en een steeds verdergaande invloed van ICT. Ook laat de opvolging door spoorpartijen van aanbevelingen van OvV en inspectie naar aanleiding van incidenten te wensen over. Een voorbeeld daarvan biedt het in 2013 verschenen rapport over de treinbotsingen te Leiden Centraal in de periode 2008-2012. Ook de interfaces tussen organisaties en binnen processen blijken kwetsbaar. Voorbeelden daarvan zijn onder meer de relatie tussen aannemers en ProRail, maar ook de problematiek rond de treindienstleiding.

De belangrijkste risico's in het railvervoer zijn het passeren van een stoptonend sein (STS-passages) en het niet voldoen aan de veiligheidsspecificaties van infrastructuur. De sector is er in 2013 niet in geslaagd het aantal STS-passages significant te verlagen.

De resultaten van het in 2013 uitgevoerde onderzoek naar Prestatiegerichte onderhoudscontracten (PGO contracten) zijn begin 2014 aan de Tweede Kamer gemeld<sup>3</sup>. Ook de eerste 5-jaarlijkse inspectie van de fysieke kwaliteit van het spoor conform de aanbeveling van de commissie Kuiken is uitgevoerd. De rapportage zal voor de zomer 2014 naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

De problemen met de V250 op de HSL leidden tot het stilzetten van het vervoer met de V250 door de exploitant HSA.

## vergunningverlening

vergunningen railvervoer	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
aantal bedrijfs- en materieel vergunningen	178	220	117
infraverunningen	1	60	32
machinistenvergunningen	962	1.000	2.695
entity in charge of maintenance		1	0

De afgifte van bedrijfs- en materieelvergunningen bleef in 2013 achter bij de raming door diverse oorzaken, zoals de langere doorlooptijden door nieuwe regelgeving die leidde tot de behoefte aan meer tijd voor aanpassingen onder ondertoezichtstaanden en de verhoogde inzet voor de Fyra problematiek.

De inspectie verleende beduidend minder infraverunningen dan verwacht. Deze vergunning betreft vanaf medio 2012 de wettelijk vereiste afstemming tussen beheerder van spoorinfrastructuur en vergunningverlener (de inspectie) over onder meer de bepaling voor welke infrastructurele aanpassingen een informatiedossier moet worden aangelegd. De uitkristallisatie van dit nieuwe product in de sector leidde tot minder aanvragen dan verwacht.

De inspectie ontving in 2012 en 2013 een groot deel van het totaal aantal verwachte aanvragen voor machinistenvergunningen. Daarmee is 73% van de doelgroep voorzien en zal het aantal aangevraagde vergunningen eerder afnemen dan voorzien.

<sup>3</sup> Kamerstuk 29984-466

## handhaving

### dienstverlening

dienstverlening rail	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
afhandeling vragen	996	900	1.683
afhandeling meldingen			104

De inspectie ontving meer vragen over de machinistenvergunning dan verwacht. Daarnaast werden veel vragen gesteld over de Fyra.

reizigersrechten railvervoer	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
aantal klachten	18	50	47
% afhandeling binnen behandelnorm	95	95	95

Van de 47 bij de inspectie ingediende klachten van treinpassagiers zijn er 43 nog in 2013 beantwoord; de behandeling van vier klachten loopt nog door tot in 2014.

### toezicht

toezicht railvervoer	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
convenanten*	1	2	1
audits	70	170	70
objectinspecties	4.556	2.800	4.409

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

De audits in het railvervoer zijn gericht op het in control zijn van spoorpartijen door middel van hun veiligheidsbeheersysteem. Binnen het railvervoer is met één partij een samenwerkingsconvenant afgesloten, de stichting RailAlert.

De doelstelling in 'Veilig vervoeren, veilig werken, veilig leven met spoor; Derde Kadernota Railveiligheid' rond het voorkomen van stoptonend seinpassages (STS-passages) is 'permanent verbeteren'. De inspectie monitort alleen de beleidsdoelstelling op dit gebied. De prestatie-indicator die door het ministerie van Infrastructuur en Milieu daarover met de branche is afgesproken is een reductie in absolute aantallen tot 50% van het aantal STS-passages in 2003 (265) en een risicoreductie van 75% ten opzichte van 2003, dit alles te bereiken in 2010. Dit doel is niet bereikt. In 2013 bleef het aantal STS-passages rond de 170 staan. Het definitieve aantal STS-passages is begin maart 2014 beschikbaar; de risicoanalyse volgt later in 2014.

Het in oktober 2012 ingestelde verscherpt toezicht op NSR en ProRail naar aanleiding van de treinbotsing te Amsterdam West is door de inspectie in 2013 gehandhaafd en de ontwikkeling werd nauwlettend gevolgd. In de rapportage over het verscherpt toezicht verschijnt in het tweede kwartaal van 2014.

De in 2012 gehouden quick scan naar het gebruik van PGO contracten in het onderhoud van het spoor (inclusief tekeningenbeheer) gaf aanleiding tot een uitgebreider onderzoek in 2013. Tijdens het onderzoek werden ook inspecties naar de fysieke staat van de infrastructuur gehouden, mede als opmaat naar de eveneens in 2013 uitgevoerde vijfjaarlijkse onderzoek naar de fysieke kwaliteit railinfrastructuur. De rapportages van dit onderzoek verschijnen in 2014.

In 2013 verscheen in juni de jaarrapportage baanwerken 2012. Ten opzichte van voorgaande jaren is het aantal onregelmatigheden toegenomen. Tijdens 39% van haar inspecties naar baanwerken constateerde de inspectie onregelmatigheden. Voornaamste problemen zijn het onvoldoende bewustzijn van baanwerkers van de risico's en het omgaan met complexe situaties. Het werken met persoonlijke waarneming neemt af maar vormt nog steeds de grootste bron van tekortkomingen en overtredingen.

In 2013 verscheen het veiligheidsjaarverslag 2012 van de Nederlandse autoriteit voor spoorveiligheid (National Railway Safety Authority; NSA). Alle taken van de NSA zijn onderdeel van het taakpakket van de inspectie, met uitzondering van het volgen en ontwikkelen van een regelgevingskader voor spoorwegveiligheid. Die taak is belegd bij het Directoraat-Generaal Bereikbaarheid van het Ministerie van IenM. In dit jaarverslag bericht de NSA over de ontwikkeling van de Europese spoorveiligheidsindicatoren in Nederland. De European Railway Agency (ERA) benut deze gegevens voor het volgen en vergelijken van de ontwikkeling van spoorwegveiligheid in Europa. De Nederlandse regering benut de gegevens voor hetzelfde doel binnen Nederland, maar ook als onderbouwing voor het nationaal beleid voor spoorwegveiligheid. Daarnaast bevat het jaarverslag een beeld van het spoorstelsel in Nederland, zowel voor vergunningen, bedrijven als voertuigen.

De realisatie van het lagere aantal audits dan oorspronkelijk gepland werd mede veroorzaakt door de benodigde extra inzet voor het onderzoek naar het Prestatiegericht onderhoud en de toets op de staat van de infrastructuur. Hierdoor steeg ook het aantal objectinspecties tot boven de raming. Daarnaast blijkt de uitvoering van de huidige audits beduidend meer tijd te vergen dan oorspronkelijk gepland.

## incidentafhandeling en onderzoek

ongevallenonderzoek railvervoer	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
aantal incidentonderzoeken	1.230	600	1.100

De inspectie volgde de implementatie van toegezegde maatregelen door diverse spoorpartijen naar aanleiding van een langlopend onderzoek naar hardnekkige veiligheidsproblemen. De inspectie heeft tijdens het hele onderzoek slechts sporadisch waargenomen dat spoorbedrijven daadwerkelijk goed samenwerken om de risico's te verkleinen. Hoewel verschillend qua ontwikkeling per bedrijf, blijken spoorwegbedrijven nog vaak traag of zwak in het implementeren van maatregelen om veiligheidsrisico's aan te pakken. Een proactieve houding om lering te trekken uit incidenten ontbreekt nog te vaak.

De verantwoordelijkheid voor het doen van onderzoek wordt door de bedrijven genomen, die vervolgens aan de inspectie de resultaten en maatregelen presenteren ter beoordeling. Daar waar het veilig vervoer in direct het geding is, treedt de inspectie op, bijvoorbeeld door het stilleggen van het transport. Bij ernstige ongevallen is het onderzoek wettelijk opgedragen aan de OvV. Op verzoek van de OvV verleent de inspectie ondersteuning en expertise.

In 2013 onderzocht de inspectie diverse ontsporingen, (bijna-)botsingen en passages van stoptonende seinen. De inspectie publiceert de resultaten daarvan soms in rapportages en soms in factsheets. In 2013 verschenen ondermeer de rapportages over de treinbotsingen te Leiden Centraal in de periode 2008-2012 en de incidenten uit 2012 te Utrecht CS, op de Maasvlakte, te Groningen en te Maarsbergen. Onderzoeken startten onder meer naar de incidenten te Roosendaal, Borne en de Hattermerbroek Aansluiting. Daarnaast voerde de inspectie thema-audits en quick scans uit naar onder meer overvolle treinen en het tekeningenbeheer door ProRail. Gepubliceerde onderzoeken zijn te vinden op [www.ilent.nl](http://www.ilent.nl). De overige honderden onderzoeken betreffen beoordelingen van incidentmeldingen. Een groot deel daarvan wordt semi-automatisch beoordeeld, maar er resteren veel incidenten waar toch een (korte) fysieke beoordeling ter plaatse noodzakelijk is. Doel is te bepalen of een echt onderzoek noodzakelijk is. In 2013 bleek het aanbod van het aantal meldingen groter dan gepland.

# 8. het wegvervoer: taxi-, bus- en goederenvervoer





De indicatie van de naleving van de belangrijkste wettelijke bepalingen in het taxivervoer (rij- en rusttijden, chauffeurseisen, technische eisen voertuig en tarieven) bedraagt 70-80%. Uitzondering vormt het segment straattaxi waar de naleving rond de 60% bedraagt. De naleving in het busvervoer bedraagt 80-90%; de hoogste score in het wegvervoer. In het goederenvervoer bedraagt de naleving van de bepalingen rond de rij- en rusttijden en de ondernemingsvergunning 65-75%. De inspectie schat dat ca.16% van de bedrijven zich schuldig maakt aan overbelading.

De inspectie stelde in 2013 een lichte afname van de naleving met betrekking tot overbelading vast.

## taxi's

### vergunningverlening

De vergunningverlenende taken van de inspectie worden onder mandaat door Kiwa verleend. In 2013 heeft Kiwa zowel op technisch- als organisatorisch gebied enkele problemen ondervonden met de uitgifte van diverse Boordcomputer Taxi-kaarten. De branche en fabrikanten hebben hier hinder van ondervonden. De inspectie hield toezicht op de taakuitvoering door Kiwa en heeft er bij Kiwa op aangedrongen deze problemen zo snel mogelijk op te lossen. Het overleg over de aanpak en realisatie van de oplossingen loopt door in 2014.

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening taxivervoer	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 013
afhandeling vragen	3.344	3.400	2.898
afhandeling meldingen			236

#### toezicht

toezicht taxivervoer	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
convenanten*	5	8	8
objectinspecties	3.979	3.825	3.942
administratiecontroles	211	300	222
audits	6	55	28
digitale weginspecties	0	2.000	1.153

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

In het kader van de wettelijke mogelijkheid (WP2000) voor gemeenten om kwaliteitseisen te stellen aan het taxivervoer door de invoering van Toegelaten Taxi Organisaties (TTO's), heeft de inspectie de gemeente Amsterdam ondersteund in de vorm van begeleiding van nieuwe TTO-ondernemingen.

De inspectie sloot in 2013 drie nieuwe convenanten, één convenant met een taxionderneming en twee met gecombineerde bus- en taxibedrijven.

Audits bij een ondertoezichtstaande in het wegvervoer vinden plaats op vrijwillige basis. Deze audits vormen een eerste stap op weg naar het afsluiten van een handavingsconvenant. Het aantal uitgevoerde audits viel lager uit dan gepland. De inspectie heeft wel een groot aantal vooronderzoeken ten behoeve van convenanten uitgevoerd.

In 2013 is er naast de reguliere taken prioriteit gegeven aan de snordersproblematiek conform de wens van de Tweede Kamer. De resultaten zijn door de minister van IenM aan de Tweede Kamer aangeboden. In de eerste voortgangsrapportage van 23 september 2013 (kamerstuk 31521-73) is aangegeven dat de omvang van deze problematiek niet feitelijk is vast te stellen. In de voortgangsrapportage worden de verrichte activiteiten en resultaten weergegeven die zijn gericht op het terugdringen van het illegaal verrichte taxivervoer. De ILT heeft gecontroleerd op basis van risicoanalyse op locaties waar het effect zo groot mogelijk werd geacht, onder meer in Amsterdam, Noord-Brabant en Limburg.

De inspectie werd herhaaldelijk geconfronteerd met een aantal tendensen in de taxiwereld die van invloed zijn op de uitvoering van de handhaving door de inspectie. De voornaamste zijn het misbruik van v.o.f. constructies en papieren constructies rond de eis voor vakbekwaamheid. Deze tendensen kosten de inspectie meer (onderzoeks-)werk. De inspectie concludeerde dat meer inzet is vereist om goed inzicht te krijgen of wetgeving al dan niet wordt overtreden. Daar waar de inspectie overtredingen constateerde, zijn boetes opgelegd of bestuursrechterlijke maatregelen getroffen.

#### opsporing

opsporing taxivervoer	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
opsporingsonderzoeken	19	15	0

Er deden zich in 2013 geen feiten of omstandigheden voor die een opsporingsonderzoek van de inspectie onder regie van het Openbaar Ministerie noodzakelijk maakten.

## busvervoer

### handhaving

#### dienstverlening

dienstverlening busvervoer	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
afhandeling vragen	731	800	519
afhandeling meldingen			40



toezicht

<b>toezicht busvervoer</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
convenanten*	14	15	18
objectinspecties	989	1.000	976
administratiecontroles	144	100	123
audits	12	25	39

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

Hoewel de naleving in het busvervoer over het algemeen hoog ligt, verschillen de ontwikkelingen van de naleving per deelmarkt. Zo daalde in de deelmarkt busvervoer schoolreisje/attractieparken het aantal overtredingen. Daartegenover staat dat de oorspronkelijk zeer goed scorende deelmarkt meerdaagse reizen buitenland geleidelijk slechter is gaan presteren. Ook internationale lijndiensten presteren wisselend. Wel neemt het overtredingspercentage hier af als naar de afgelopen vier jaar wordt gekeken.

## goederenvervoer

### handhaving

dienstverlening

<b>dienstverlening goederenvervoer</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
afhandeling vragen	5.983	6.500	4.577
afhandeling meldingen			20

toezicht

<b>toezicht goederenvervoer</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
convenanten*	23	20	27
objectinspecties	8.844	9.000	7.444
w.o. controle overbelading		5.000	3.645
administratiecontroles	708	750	628
audits	41	200	64
digitale inspecties	0	3.000	0

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

De inspectie sloot in 2013 met 4 transportondernemingen nieuwe handhavingsconvenanten af. Op 22 november heeft Knap Transport B.V. in Wormerveer een convenant ondertekend met de inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (I-SZW). Knap Transport sloot in 2012 al als een van de eerste bedrijven in de goederenvervoersector een convenant met de inspectie en de Belastingdienst. Nu is de reikwijdte van dat convenant uitgebreid naar de andere rijksinspecties waarmee Knap van doen heeft. De rijkstoezicht-

houders streven er naar convenanten met alle relevante (rijks-) toezichthouders tegelijk af te sluiten. Knap Transport is het eerste bedrijf dat een dergelijk rijkstoezichtconvenant heeft afgesloten.

Evenals bij taxi- en busvervoer viel de bereidheid in het goederenvervoer in 2013 tot medewerking aan een vrijwillige audit tegen. Veel door de inspectie verrichte vooronderzoeken konden (nog) niet worden gevolgd door een audit omdat bedrijven meer tijd nodig blijken te hebben om het bedrijfssysteem compliant te maken.

De inspectie voerde in 2013 een inventariserend onderzoek uit naar cabotagevervoer in Nederland en het voorkomen van overtredingen van de voorschriften op dit terrein. Met dit onderzoek gaf de inspectie invulling aan de motie De Jong<sup>4</sup> waarin wordt verzocht de inspectie binnen het huidige budget prioriteit te laten stellen in de handhaving op de cabotageregeling bij internationaal transport. Het onderzoek is voor een belangrijk deel ingevuld door uitvoering van objectinspecties langs de weg, waarbij aan de hand van administratieve bescheiden (veelal vervoerdocumenten) werd vastgesteld of het vervoer plaatsvond conform de wettelijke voorschriften en in overeenstemming met de cabotageregels. In totaal heeft de inspectie tijdens deze thema-actie 163 voertuigen geïnspecteerd, waarbij tien keer overtreding van de cabotagevoorschriften 'op heterdaad' is geconstateerd. De inspectie heeft voor elk van die overtredingen proces-verbaal opgemaakt en een boete opgelegd van € 4.200. De minister heeft de Tweede Kamer geïnformeerd over de resultaten<sup>5</sup> en daarbij aangegeven de inzet van de inspectie in 2014 te willen continueren. Daarvoor zal extra capaciteit beschikbaar worden gesteld.

In 2013 zijn de in 2012 gestarte inspecties naar manipulatie van de digitale tachograaf voortgezet. Gemiddeld één keer per week vinden samen met de politie en de RDW fraudecontroles plaats. Deze inspecties vergen aanzienlijk meer tijd dan een reguliere inspectie, maar zijn noodzakelijk. Manipuleren van tachografen leidt tot ongewenste situaties (verkeersonveiligheid en concurrentievervalsing). Deze gerichte aanpak van manipulatie van de digitale tachograaf blijkt effectief. In 2012 werden in 30% van de selectieve controles overtredingen vastgesteld. Het percentage overtredingen betrof bij Nederlandse vrachtauto's 20% en bij buitenlandse wagens 33%.

In 2013 werd tijdens selectieve controles bij gemiddeld 20% van de voertuigen manipulatie geconstateerd. Aangetroffen manipulatie in Nederlandse voertuigen lag met 14% ook dit jaar lager dan de aangetroffen 24% manipulatie in buitenlandse voertuigen.

De inspectie heeft in 2013 fysieke wegininspecties uitgevoerd op de hoofdvervoerstromen ( vrachtverkeer op de hoofdwegtransportassen). Voor de selectie van de staandehoudingen wordt gebruik gemaakt van Weigh in Motion (WIM)-systemen. Deze systemen zijn vanaf 1 januari 2014 geheel operationeel. De inspectie zet samen met de Rijkswaterstaat stevig in op het doen verminderen van overtredingen op het gebied van overbelading naar een niveau van minder dan 10%. De voorselectie met de weeglusen resulteerde in 2013 in een afname van de gemiddelde zwaarte van de geconstateerde overtredingen. De mate van naleving nam over het geheel echter af. De inspectie legde een aantal bedrijven een last onder dwangsom op wegens het ontduiken van de vergunningplicht en/of structurele overbelading. De geplande aantallen inspecties zijn niet gehaald. De WIM-inspecties hebben in 2013 niet plaatsgevonden omdat het landelijk dekkend netwerk van WIM-meetpunten nog niet gereed was.

Samen met de I-SZW werden 26 transportbedrijven onderzocht op het thema arbeidsmarktfraude. Bij 17 van de onderzochte bedrijven werden misstanden vastgesteld. De inspectie constateerde bij 60% van de bedrijven een of meer overtredingen. De overtredingen betroffen onder meer een onvolledige of

4 kamerstuk 33000-XII nr.36

5 kamerstuk 21 501-33

onbetrouwbare rij- en rusttijdenregistratie, bedrijfsvoering zonder vergunning, oneigenlijk gebruik van transportvergunningen, niet voldoen aan de eis van dienstbetrekking en vermeende collegiale inhuur (structurele uitbesteding arbeid). Omdat risicogestuurd is geïnspecteerd, zijn de resultaten niet representatief voor de gehele transportsector.

De inspectie realiseerde in 2013 de voor het Electronic Register of Road Transport Undertakings (ERRU) noodzakelijke technische voorzieningen. Zo is er een koppeling van het ERRU-register met het buitenland via de RDW, het National Contact Point en kunnen overtredingen van de communautaire regelgeving met andere EU-lidstaten worden uitgewisseld.

Na overleg met het bedrijfsleven heeft de minister van Infrastructuur en Milieu besloten de daadwerkelijke toepassing van ERRU vooralsnog uit te stellen tot 1 oktober 2014 vanuit oogpunt van level playing field; in de meeste EU-lidstaten en zeker in de voor Nederland in het kader van het wegvervoer belangrijke lidstaten wordt nog geen invulling gegeven aan ERRU.

#### opsporing

opsporing goederenvervoer	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
opsporingsonderzoeken	20	10	0

Er deden zich in 2013 geen feiten of omstandigheden voor die een opsporingsonderzoek van de inspectie onder regie van het Openbaar Ministerie noodzakelijk maakten.

Wel verrichte de inspectie drie onderzoeken die onder de werknaam 'zware handhaving' vallen:

- samen met de Nationale Politie bezocht de inspectie tien transportbedrijven onaangekondigd op de bedrijfslocatie, waarbij de vrachtauto's zijn onderzocht op de installatievoorschriften tachograaf en manipulatie in het bijzonder. In vrijwel alle gevallen heeft dit geleid tot het opleggen van bestuurlijke boetes.
- de inspectie geparticipeerde in twee onderzoeken naar drugscriminaliteit, waarbij vier transportbedrijven waren betrokken. Door middel van rapportages aan de NIWO zijn de communautaire vergunningen van deze bedrijven ingetrokken.

## samenwerking

De intensieve samenwerking met de NVWA heeft in acht gevallen geleid tot hoge bestuurlijke boetes en processen-verbaal vanwege het overtreden van de regels voor internationaal dierenvervoer en het transport van meststoffen.

De inspectie organiseerde een multilaterale uitwisseling, waaraan door negentien inspecteurs uit negen verschillende lidstaten is deelgenomen. Door vijftien inspecteurs is deelgenomen aan multilaterale en bilaterale uitwisselingen in Europa en internationale masterclassbijeenkomsten over manipulatie met de digitale tachograaf.

Schattingen gebaseerd op bevindingen en signalen uit de tachograafindustrie over het aantal manipulaties met (digitale) tachografen lopen uiteen van 30% tot 50%. Daarom blijft de Europese samenwerking van Euro Control Route (ECR) en TISPOL (Europese verkeerspolitiediensten) gericht op het terugdringen hiervan.

Binnen ECR is op initiatief van de Beneluxlanden het besluit genomen dat de ECR gaat verzelfstandigen in de vorm van een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking, (EGTS). De inspectie heeft daarbij een initiërende en participerende rol gespeeld in zowel Benelux als ECR verband als pleiter voor zelfstandigheid van ECR in het publieke domein.

Het Benelux-jaarwerkplan 2012 e.v. bevat het besluit van het Benelux- directiecomité wegvervoer om de samenwerking van de inspectiediensten verder te intensiveren. Het is daarbij de ambitie om op termijn bij deze vorm van samenwerking ook andere landen te betrekken. Op 18 december 2013 heeft het Benelux comité van ministers opdracht gegeven om een concept tekst voor een Benelux verdrag uit te schrijven, waarin de intensivering van de samenwerking van de Benelux inspectiediensten geformaliseerd wordt.



# 9. de binnenvaart



De naleving van de wet- en regelgeving in de binnenvaart veranderde in 2013 niet ondanks de verslechterde economische omstandigheden. De verslechterde omstandigheden waren voor één van de bedrijven waarmee de inspectie een handavingsconvenant heeft afgesloten wel aanleiding om niet langer te voldoen aan de kwaliteitseisen die aan het convenant zijn verbonden. Het convenant is daarop niet verlengd.

In 2013 werden door de inspectie tijdens 1320 objectinspecties in totaal 14.000 onderdelen van wetgeving gecontroleerd op naleving. Daarvan werden er ruim 13.000 in orde bevonden, hetgeen een naleving van 92% betekent. Dit is even hoog als in 2012. De verdeling van de naleving op de diverse wetgevingen is als volgt:

	naleving 2012	naleving 2013
binnenvaartwet	92%	91%
gevaarlijke stoffen	92%	92%
scheepvaartwet	98%	94%
afvalstoffen	97%	75%
totaal	92%	92%

De naleving, onderverdeeld naar de verschillende vervoerssoorten, bedroeg: bulkvervoer 93%, containervervoer 98%, natte lading 91%, passagiers 90%, sleep- en duwvaart 87%, overig 52%.

De telmethodiek die leidt tot de percentages naleving in bovenstaande tabel is grofmazig. Het betreft hier generieke cijfers over de naleving op alle punten van de betreffende wet. In 2013 zijn ook thema-acties uitgevoerd waarbij specifiek werd gecontroleerd op naleving van wetgeving die voor de veiligheid essentieel is zoals vaartijdenboek, bemanningssterkte en tachograaf. Daaruit komt een naleving van die specifieke wetgeving naar voren van 73%. In algemene zin nemen de nalevingspercentages af wanneer onderdelen van bovenstaande wetten in oenschouw worden genomen.

## vergunningverlening

vergunningen binnenvaart	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
vergunningen	5.375	1.200	2.651
% afhandeling binnen kwaliteitsnorm	95	95	-

De inspectie heeft de uitgifte van certificaten in 2012 grotendeels aan marktpartijen overgedragen. Dat in 2013 ruim 1.400 certificaten meer zijn uitgegeven dan gepland werd veroorzaakt door de vertraging in het opleveren en het gebruik van de software die de klassenbureaus en particuliere instellingen nodig hebben om certificaten te kunnen uitgeven. De inspectie moest als tijdelijke terugvaloptie voor de klassenbureaus en particuliere instellingen – een groot aantal certificaten nog tot ver in 2013 zelf vervaardigen. Inmiddels zijn deze problemen opgelost en zijn de marktpartijen in staat zelf de certificaten te vervaardigen en te verlenen.

## handhaving

### *dienstverlening*

<b>dienstverlening binnenvaart</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
afhandeling vragen	8.141	9.900	5.381
afhandeling meldingen			72

De overdracht van de certificering naar klassenbureaus leidde tot een aanzienlijke daling van het aantal vragen over dit onderwerp.

### *toezicht*

<b>toezicht binnenvaart</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
convenanten*	5	7	4
objectinspecties			
• tankvaart	118	130	160
• containervaart	598	350	878
• bulkvaart			
• passagiersvaart	142	250	158
• werkschepen		50	5
• bunkerstations		20	60
administratiecontroles	0	25	0
SAB-inspecties	2	1	1
audits			
• klassenbureaus	3	3	3
• erkende organisaties	0	25	26

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

De door de overdracht van de vergunningverlening vrijkomende capaciteit is mede gebruikt voor het extra opleiden en begeleiden van inspecteurs van andere toezichthouders op de binnenvaart. Deze begeleidende inspecties hebben een beperkte scope waardoor met relatief weinig inzet veel inspecties uitgevoerd kunnen worden. Een deel van deze activiteiten is aangemerkt als inspectie, waardoor de realisatie voor 2013 op een aantal onderdelen hoger werd dan gepland.

De planning van het aantal inspecties op passagiersschepen bleek te ambitieus, vooral ook omdat deze groep van schepen (vooral hotelschepen en dagpassagiersvaart) specifieke kennis vraagt die maar bij een beperkte groep inspecteurs aanwezig is.

In 2013 is gestart met het voorbereiden en uitvoeren van administratiecontroles. De afronding van deze controles vindt in 2014 plaats.



Naast de inspectie handhaven op structurele basis ook andere inspectiediensten de Binnenvaartwet. De inspectie voert daarbij de regie. In totaal werden in 2013 ruim 3.737 inspecties in de binnenvaartsector uitgevoerd. De verdeling over de daarbij betrokken inspectiediensten was:

- Havenbedrijven Rotterdam en Amsterdam 8%
- Zeehavenpolitie en KLPD 30%
- Rijkswaterstaat 30%
- Inspectie Leefomgeving en Transport 32%

## incidentmeldingen en ongevalonderzoeken

incidentmeldingen en ongevalonderzoek binnenvaart	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
piketmeldingen	95	150	160
ongevalonderzoeken	7	10	3

Van de 160 incidentmeldingen die de inspectie ontving en waar de inspectie acties aan verbond(rapportages, afloopcontroles en certificering) zijn er 95 afgehandeld in 2013. De afwikkeling van de resterende 65 meldingen loopt nog door in 2014. Uit voorgaande jaren moeten nog 40 meldingen afgewikkeld worden.

In drie gevallen was de inspectie betrokken bij een ongevalonderzoek door de OvV en/of de politie. De inspectie heeft in 2013 geen onderzoeken in eigen beheer uitgevoerd.

Het aantal incidenten en ongevallen dat zich in de binnenvaart voordoet waarvan de inspectie geen melding heeft ontvangen maar waarvan wel bekend is dat deze hebben plaatsgevonden, zou een ruimere inzet van de inspectie hierop rechtvaardigen. Vanwege de noodzakelijke keuze om tenminste de wettelijke taken volledig uit te voeren is weinig geïnvesteerd in het vergaren van informatie over niet-gemelde incidenten en ongevallen en is slechts een deel van de werkelijke hoeveelheid incidenten en ongevallen onderzocht.

## bestuurlijke boetes

De inspectie heeft binnen het domein binnenvaart de afwikkeling van alle bestuurlijke boeterapporten voor alle wetgeving waarop de inspectie - al dan niet in samenwerking met andere inspectiediensten - toeziet, georganiseerd.

### overzicht verwerkte boeterapporten in 2013 naar aanleverende toezichthouder

toezichthouder	verwerkte boeterapporten	beschikkingen met boete	beschikkingen zonder boete	opgelegde boetes in €'s
ILT	1.108	1.058	50	2.951.415
politiediensten	801	749	52	513.020
Rijkswaterstaat	301	281	20	196.730
Marechaussee	46	42	4	12.800
Havenbedrijf Rotterdam	8	7	1	4.290
Havenbedrijf Amsterdam	7	7	0	4.125
Waternet Amsterdam	4	3	1	4.750
overig	12	11	1	6.180

### overzicht verwerkte boeterapporten in 2013 naar wetgeving

wet	verwerkte boeterapporten	beschikkingen met boete	beschikkingen zonder boete	opgelegde boetes in €'s
arbeidstijdenbesluit vervoer	1.629	1.540	89	3.099.500
arbeidstijdenwet	6	6	0	75.300
binnenvaartwet	632	593	39	446.710
luchthavenverkeersbesluit Schiphol	0	0	0	0
scheepsafvalstoffenbesluit	19	18	1	11.800
spoorwegwet	1	1	0	60.000
<b>totaal</b>	<b>2.287</b>	<b>2.158</b>	<b>129</b>	<b>3.693.310</b>

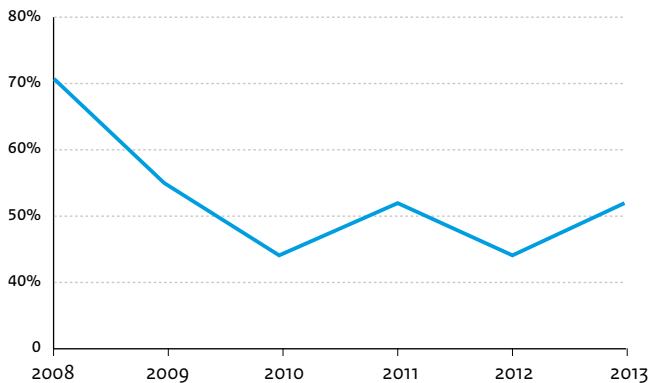


# 10. de zeevaart



De koopvaardij is een internationaal opererende sector waarbij ook het toezicht internationaal georganiseerd is. De resultaten daarvan worden jaarlijks gerapporteerd door het secretariaat van Paris MoU on Port State Control. Na twee jaar in de top-10 van de whitelist van Paris MoU te hebben gestaan daalde de Nederlandse vlag in 2013 op deze lijst van de vierde naar de vijftiende plaats. De naleving van de internationale wetten en regels door de Nederlandse (vlag)schepen is in 2013 duidelijk verminderd.

De naleving in de visserijsector fluctueert de laatste jaren rond de 45%. De naleving van de bemanningsvoorschriften is in onderstaande grafiek aangegeven. Het rendement van de bedrijven staat onder druk door vangstbepurende maatregelen. Bedrijven gaan daardoor op zoek naar mogelijkheden om goedkoper te kunnen exploiteren met als gevolg dat het veiligheids- en duurzaamheidsbewustzijn in de visserij laag is en dit een blijvend punt van zorg van de inspectie blijft.



figuur: naleving bemanningsvoorschriften in de visserij

De inspectie implementeerde veel nieuwe internationale regelgeving. Een proces dat zich de komende jaren zal voortzetten en waarbij de inspectie te maken krijgt met regelgeving waarin zowel de aantallen inspecties als ook de manier van toezicht zijn voorgeschreven. De belangrijkste uitbreiding in 2013 betrof de uitbreiding van de Port State Control (PSC)-inspecties vanaf augustus 2013 met het toezicht op de arbeidsomstandigheden aan boord van schepen. Hierdoor vraagt een PSC-inspectie significant meer tijd dan voorheen.

De daling van de Nederlandse vlag op de whitelist van Paris MoU is voor de inspectie aanleiding geweest tot het ondernemen van aanvullende acties.

## vergunningverlening

vergunningen zeevaart	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
koopvaardij	4.937	5.400	4.951
visserij	834	800	1.389

De verwachting dat een groot aantal in 2014 te vervangen certificaten nog in 2013 zou worden aangevraagd is niet juist gebleken waardoor de realisatie van het aantal vergunningen lager was dan verwacht maar in lijn ligt met het aantal in voorgaande jaren.

De hogere realisatie bij visserij is ontstaan doordat in het kader van het nieuwe regime in 2013 een inhaalslag is uitgevoerd met de afgifte van vijfjaarlijkse certificaten en het klassencertificaat.

## handhaving

### *dienstverlening*

<b>dienstverlening zeevaart</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
afhandeling vragen koopvaardij	4.930	5.000	4.691
afhandeling vragen visserij	1.756	1.750	1.829
afhandeling meldingen koopvaardij			55
afhandeling vragen visserij			11

<b>afhandeling reizigersklachten zeevaart</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
aantal klachten	n.v.t.	100	0

Vanaf 18 december 2012 moeten vervoerders ervoor zorgen dat passagiers een schadeloosstelling ontvangen in geval van een annulering of vertraging van een passagiersdienst. Ingeval een vervoerder daarbij in gebreke blijft kan de reiziger een klacht indienen bij de inspectie. In 2013 heeft de inspectie een dergelijke klacht niet ontvangen.

<b>afhandeling klachten personeel zeevaart</b>	<b>realisatie 2012</b>	<b>planning 2013</b>	<b>realisatie 2013</b>
aantal klachten	n.v.t.	100	1

De Maritime Labour Convention (MLC) kent vanaf de inwerkingtreding medio 2013 een klachtenregeling voor zeevarenden. Die kunnen in iedere haven een klacht tegen hun werkgever indienen. De inspectie voert samen met de I-SZW de klachtenregeling uit. In 2013 werd – in december – één klacht ontvangen.

## toezicht

toezicht zeevaart	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
<b>koopvaardij</b>			
convenanten*	2	2	2
objectinspecties			
• vlaggenstaat:			
- flag state control (FSC) inspecties Nederland	109	130	158
- HOI Nederlandse schepen	76	130	128
• havenstaat:			
- Port State Control (PSC) inspecties Nederland	1.522	1.682	1.494
- HOI buitenlandse schepen	1.442	1.682	1.408
- MARPOL annex VI	86	90	91
- overige objectinspecties havenstaat	46	50	41
administratiecontroles	15		
- havenbeveiligingswet		10	7
- bulkzichtlijn		6	3
- overige administratiecontroles koopvaardij		20	3
toezicht op klassenbureaus en overige erkende organisaties	24	25	22
<b>visserij</b>			
objectinspecties	216	200	127
<b>Caribisch Nederland</b>			
FSC inspecties	3	10	11
PSC inspecties	220	220	252

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

De inspectie voerde in het kader van het vlaggenstaattoezicht op 158 schepen varend onder Nederlandse vlag inspecties uit. Het ging daarbij om negentien high performance, 71 medium performance, 13 low performance en vier very low performance schepen. Tevens werden 32 aandachtschepen en 19 overige schepen geïnspecteerd. In acht gevallen waren de resultaten van dien aard dat het schip aangehouden moest worden totdat de gebreken verholpen waren. De gebreken betroffen certificaten (5x), veiligheid (1x), constructie (2x) en bemanning (2x).

Naar aanleiding van de daling van de Nederlandse vlag van plaats vier naar plaats vijftien op de whitelist van Paris MoU ondernam de inspectie aanvullende acties. Zo werd een gezamenlijke brief met de KVNVR aan alle reders gestuurd om hen te wijzen op hun verantwoordelijkheid, werd een bijdrage aan een KVNVR-seminar over dit onderwerp geleverd en werden reders die meerdere keren waren aangehouden bezocht. Verder was het aanleiding tot het uitvoeren van een thema-inspectie op arbeids- en rusttijden. Bij deze actie aan boord van vijftig schepen die een tweewachtenstelsel hanteerden constateerde de inspectie bij 7 schepen geen enkel gebrek en bij 43 schepen één of meer onregelmatigheden of gebreken. Geen van de gebreken was dermate ernstig van aard dat overgegaan moest worden tot een aanhouding.

In het kader van het havenstaattoezicht werden 1.494 inspecties op schepen met een buitenlandse vlag uitgevoerd. Het ging daarbij om 44 schepen met een hoog risico, 1.296 schepen met een laag en gemiddeld risico en 154 overige schepen. Van de schepen met een hoog risico werd 4,6% (norm < 5%) en

van de schepen met een laag- en gemiddeld risico werd 6,3% (norm < 10%) gemist. Voor beide categorieën heeft de inspectie binnen de opgelegde marges gepresteerd.

De inspectie heeft in 2013 niet voldaan aan de opgelegde internationale norm voor het aantal te inspecteren schepen (1.682). Vanwege het vooraf bekende eenmalig optreden van een piek in het aantal opgelegde inspecties in 2013 en de opleidingsduur van extra medewerkers (twee jaar) heeft de inspectie geen extra capaciteit vrijgemaakt.

Bij ruim 50% van de schepen die een havenstaatinspectie kregen werden één of meer onregelmatigheden of gebreken geconstateerd. Bij 57 schepen waren die gebreken zo ernstig dat het schip werd aangehouden. Zo'n aanhouding wordt pas opgeheven nadat de gebreken tot genoegen van de inspectie zijn hersteld. De bevindingen op de 57 aangehouden schepen betroffen overtredingen op de volgende categorieën:

klasse-gerelateerd	3
certificaten	7
veiligheid	30
constructie	23
bemannings	3
milieu (MARPOL)	14
safety management (ISM)	27
ARBO-eisen (ILO)	4
loadline	14
radio	2

In Caribisch Nederland zijn in 2013 in totaal 252 schepen aan een havenstaatinspectie onderworpen. Deze inspecties vallen onder het regime van het Caribbean MOU on Port State Control dat grote overeenkomst vertoont met het Paris MOU-regime. Bij de specifieke Caribische vaart zijn er verschillen die te maken hebben met de gehanteerde regelgeving en de plaatselijke omstandigheden. Van de 252 geïnspecteerde schepen kregen er 83 een 'initial'-inspectie, 156 een 'more detailed'-inspectie, die een 'overriding priority'-inspectie en werden tien schepen aangehouden.

De inspectie voerde 127 varende inspecties in de visserij uit. Dat zijn er minder dan gepland. De reden daarvoor is een combinatie van de beschikbaarheid van schepen van de Kustwacht en slechte weersomstandigheden. De inspectie gaf ook prioriteit aan het uitvoeren van de havenstaat inspecties en aan activiteiten die moeten leiden tot ISO-gecertificeerde processen voor de vlaggenstaatwerkzaamheden. Dit laatste is een internationaal opgelegde eis. Bij de inspecties waren er bij 48 schepen geen bevindingen. Bij de overige schepen werden in totaal 79 gebreken of onregelmatigheden geconstateerd. Dat leidde tot vier aanhoudingen, tien processen-verbaal en 27 waarschuwingen. In 38 gevallen werd een schip naar een veilige plaats gezonden. De algemene naleving steeg in 2013 weer naar het niveau van 2011 (51%).

De zeevaartsector vertoonde weinig animo voor het afsluiten van handhavingsconvenanten omdat twijfel bestaat over de voordelen ervan. De inspectie evalueert momenteel de twee bestaande convenanten met het oog op de verlenging met vijf jaar.



## incidentafhandeling en onderzoek

ongevallenonderzoek zeevaart	realisatie 2012	planning 2013	realisatie 2013
meldingen en administratieve onderzoeken, waaronder:	232	250	200
• aangedragen bij tuchtcollege	4	10	6
• eigen onderzoeken	5	3	1
• onderzoeken vlaggenstaat/havenstaat	37	10	22
ondersteunend onderzoek door KLPD	-	7	0

In 2013 is de inspectie één eigen ongevalonderzoek gestart. Deze wordt in 2014 afgerond. Voorts werden in 2013 drie van de vijf nog lopende onderzoeken uit 2012 afgerond en werd één onderzoek geschrapt. De afronding van het resterende onderzoek uit 2012 gebeurt in 2014.

Daarnaast werd, op grond van een ongeval- of incidentmelding, 22 keer een nader onderzoek uitgevoerd door een PortStateControl-inspecteur. De onderzoeken waren in zes gevallen aanleiding om deze aan te dragen bij het Tuchtcollege voor de Scheepvaart. Door dat college werd in twee gevallen geen maatregel getroffen. In de vier andere gevallen werd een schorsing (tussen 1 – 4 maanden) opgelegd van de vaarbevoegdheid van de kapitein.

# 11. de luchtvaart



In de commerciële luchtvaart is de naleving hoog en is er zeker bij de grote maatschappijen veel aandacht voor veiligheid en veiligheidsmanagement. Uitzondering op dit beeld vormen de opleidingsinstellingen en de Air Operator Certificate (AOC)-houders (Air Operations Certificate; toestemming tot vluchtuitvoering aan bedrijven). De naleving in de general aviation ligt op een lager niveau.

De inspectie gaat de komende jaren het veiligheidsbeeld verder verduidelijken door de ondertoezichtstaanden meer naar categorieën in te delen.

De ongevallencijfers 2013 zijn nog niet beschikbaar maar zullen op een later tijdstip worden gepubliceerd in de Staat van de Transportveiligheid.

In het kader van de implementatie van nieuwe Europese regelgeving in de Luchtvaart heeft de inspectie in 2013 gewerkt aan de uitgifte van nieuwe vliegbrevetten (FCL; Flight Crew Licensing). Dit vormt nog maar de eerste fase van een langer lopend implementatietraject van nieuwe Europese regelgeving.

Halverwege het jaar is de inspectie geconfronteerd met de problematiek van -mogelijk- giftige stoffen in de cockpits van vliegtuigen. Een aantal piloten vroeg om nader onderzoek naar hun werkomstandigheden. De inspectie heeft daarop overleg gevoerd met diverse belanghebbenden waarna de inspectie een medische faculteit opdracht heeft gegeven voor nader onderzoek. Medio 2014 worden de eerste resultaten verwacht.

De inspectie is in 2013 van start gegaan met de ontwikkeling van nieuwe inspectiemethodes (continuous monitoring approach in plaats van eenmalige evaluaties), de handhaving van regels rond drones (in 2013 is het vliegen hiermee verboden tenzij ontheffing is verleend) en de concentratie op systeemtoezicht (introductie van veiligheidsmanagementsystemen door bedrijven). De inspectie werkt daarvoor zoveel mogelijk samen met collega-inspectiediensten en de Nationale Politie. Met de Landelijke Eenheid van de Nationale Politie is een samenwerkingsconvenant afgesloten, waarbij is bepaald, dat de afdeling Luchtvaart van de Nationale Politie en de inspectie alle luchtruimschendingen, civiel en militair, gezamenlijk gaan beoordelen en, zo nodig, interveniëren. Een uniforme aanpak is daardoor gewaarborgd.

## vergunningverlening

vergunningen luchtvaart	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
vergunningen	5.841	6.500	5.352
% afhandeling binnen kwaliteitsnorm	80	85	84

Het lager aantal uitgegeven vergunningen wordt vooral veroorzaakt door de economische crisis. Dat geldt ook voor het lagere aantal afgegeven medische verklaringen.

In het kader van de verbetering van het bedrijfsvoeringsproces uniformeert de inspectie de vergunningverlening. Uiteindelijk zal dit leiden tot een betere dienstverlening aan de sector. De inspectie neemt een aanvraag pas in behandeling als deze volledig is bevonden.

## handhaving

### dienstverlening

dienstverlening luchtvaart	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
afhandeling vragen	7.090	6.690	7.605
afhandeling meldingen			492

De inspectie onderhoudt goede contacten met de sector en organiseerde aan het begin van het jaar een voorlichtingsbijeenkomst waarin de inspectie haar beeld van de naleving in de sector presenteerde en een toelichting gaf op het toezichtprogramma.

passagiersrechten luchtvaart	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
aantal klachten	2.600	3.000	2.407
% afhandeling binnen kwaliteitsnorm	99	95	94

Het aantal ingediende reizigersklachten is na de bevestiging van het Sturgeon-arrest, waarop veel klachten van claimbureaus volgden, nu gestabiliseerd op ca 2.500. De inspectie verwacht in de toekomst een verdere afname.

### toezicht

toezicht luchtvaart	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
convenanten*	12	15	15
objectinspecties			
• luchtvaartbedrijven	152	160	153
• serviceproviders	265	270	333
• luchtvaartuigen SAFA	378	400	434
• luchtvaartuigen overig en BC	152	132	149
audits			
• luchtvaartbedrijven	243	250	282
• serviceproviders	34	24	37

\* aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar

De realisatie van het aantal audits, objectinspecties en convenanten verliep vrijwel geheel volgens de planning. Het aantal gerealiseerde objectinspecties bij serviceproviders wordt sterk bepaald door airspace infringements, overtredingen waarop direct moet worden gereageerd en die niet kunnen worden gepland.

kwaliteitsrisico bedrijven	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
% technische bedrijven < 40	92%	92%	96%
% technische bedrijven < 50	99%	98%	97%
% operationele bedrijven < 40	68%	88%	77%
% operationele bedrijven < 50	79%	96%	85%
% luchthavens < 40	100%	100%	92%

De inspectie analyseert de bevindingen van de uitgevoerde inspecties en kent op basis van de ernst van de bevindingen een risicoscore aan het ondertoezichtgestelde bedrijf toe. Een score onder de veertig houdt voldoende naleving in. Technische bedrijven voldeden hier aan.

Operationele bedrijven voldeden niet aan de gestelde norm. Het gaat dan vooral om opleidingsinstellingen en AOC-houders. Voor deze categorieën is in 2013 verscherpt toezicht ingesteld. Bij deze bedrijven zijn bestuurlijke gesprekken gehouden om de urgentie en de noodzaak van een goede kwaliteit van handelen onder de aandacht te brengen van directies en bestuurders.

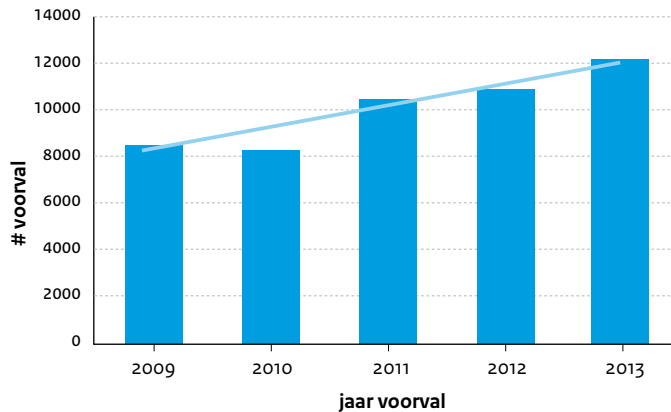
In 2013 scoren de luchthavens voor het eerst onder de norm. De belangrijkste oorzaak daarvan is de uitbreiding met één luchthaven die relatief laag scoort.

gemiddelde risicoscore bedrijven	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
technische bedrijven	26	27	26
operationele bedrijven	36	33	33
luchthavens	23	22	27

De gemiddelde risicoscore is opgebouwd uit de score voor het kwaliteitsrisico en de score voor het organisatierisico.

Als de gemiddelde score per categorie bedrijven wordt bekeken is het resultaat positiever: alle categorieën, dus ook de operationele bedrijven, scoren onder de 40. Het doel van ILT is hier, omdat het een gemiddelde betreft, scherper gelegd, namelijk een score onder de 34.

## incidentafhandeling en onderzoek



Het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen (ABL) registreert en analyseert meldingen van voorvallen in de Nederlandse burgerluchtvaart. Doel van het ABL is om, samen met de sector, vroegtijdig trends te signaleren zodat betrokken partijen acties kunnen ondernemen om de vliegveiligheid te verbeteren. In 2013 was wederom sprake van een stijging van het aantal gemelde voorvallen.

In 2013 is de werkwijze binnen het ABL aangepast waardoor het ABL zich meer heeft kunnen richten op het doen van analyses. De inspectie verstuurde een aantal informatie en themabladen naar de sector. De themabladen betroffen onder meer airspace infringements en unruly passengers.

In maart van 2013 vond het tweede ABL symposium plaats. “Rapporteren om van te leren” was het motto van het ABL-symposium. Ongeveer 120 vertegenwoordigers van de luchtvaartsector namen deel. Zowel het ABL als de sector leverden hun bijdrage aan dit symposium. Het ABL presenteerde de laatste stand van zaken op een aantal veiligheidsonderwerpen en zowel het ABL als sectorenpartijen gaven een inkijk in hun interne meldingssysteem. Conclusie van dit symposium: de bereidheid bij de sector om incidenten te melden is groot, maar minstens even groot is de verwachting die de sector van het ABL heeft. Het volgende ABL-symposium wordt eind 2014 gehouden.

In 2013 is het ABL+, het overleg waar vertegenwoordigers uit de sector en het ABL richting geeft aan de analyses van het ABL, zes keer bijeengekomen. In het ABL+ zijn met name de informatie publicaties naar de sector besproken.

Twee nieuwe trends/onderwerpen zijn er in 2013 naar boven gekomen die in 2014 verder geanalyseerd zullen worden :

- push back incident
- cargo/belading incident



# 12. de bedrijfsvoering



## personeel

### bezetting

bezetting (per 31-12) in fte	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
inspectie	1.120	1.120	1.119

In 2013 zijn als gevolg van de ingezette uitstroomacties in 2012 begin 2013 nog 31 medewerkers vertrokken. Daarna verlegde de inspectie de focus naar kennisbehoud voor de continuering van de primaire taakuitvoering. In 2013 zijn 77 functies aangewezen waar in 2014 of 2015 door voorziene uitstroom of vergrijzing niet-acceptabele tekorten in de bezetting gaan ontstaan. De inspectie startte met anticiperende werving en eind 2013 waren 60 van de aangewezen functies vervuld. Meer dan de helft is via interne mobiliteit Rijk ingevuld. Daar de 77 functies veelal specifieke kennis vereisen, is ook op de externe arbeidsmarkt geworven.

### ziekteverzuim

ziekteverzuim in %	realisatie	planning	realisatie
	2012	2013	2013
inspectie	5,1	<4	5,2

In 2013 was het verzuimpercentage van de inspectie 5,2%. Net als in 2012 wordt het ziekteverzuim vooral bepaald door een hoog aandeel langdurig zieke medewerkers. In december was 4,3% van de medewerkers meer dan 8 dagen in 2013 ziek geweest. Het personeelsbestand is qua omvang nauwelijks gewijzigd en de langdurig zieken zijn niet uitgestroomd.

### opleiding

In 2013 zijn bijna alle inspecteurs juridisch bijgeschoold. Nieuwe medewerkers volgden een speciaal ontwikkeld introductieprogramma van twee weken. Hierin worden de nieuwe medewerkers in korte tijd bekend gemaakt met de belangrijkste kaders van de inspectie en volgen ze trainingen op het gebied van basisvaardigheden voor inspecteurs. De juridische component van het werk als inspecteur vormt hiervan een belangrijk onderdeel. De inspectie besteedde ruim 1,9% van de totale loonsom aan opleidingen, dat is een lichte stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. De georganiseerde 116 cursussen werden door 1.193 medewerkers gevolgd. Uit de evaluatieformulieren bleek dat cursisten een gemiddelde beoordeling van 7,8 aan de cursussen gaven.

### vakmanschap

Voor een gezaghebbende inspectie is het van belang dat inspecteurs zelfstandig interventies kunnen plegen en maatregelen kunnen nemen. Dat vraagt om vakmanschap van de inspecteurs maar ook van het management en van de ondersteuners. Om het vakmanschap vorm te geven ontwikkelde de inspectie leerlijnen op 3 niveaus: manager, inspecteur en ondersteuner. De programma's zijn in 2013 aan alle medewerkers aangeboden en uitgerold. Daarnaast zijn de reguliere vakgerichte trainingen en cursussen aangeboden.

leerlijn	bijeenkomsten	aantal
managers	10	50
inspecteurs	13	600
ondersteuners	8	120

Het programma voor de managers omvatte twee tweedaagse vakmanschaptrainingen in vier kleine gemengde domeinoverstijgende groepen. Doelen waren het uitwisselen van visie, kaders en sturingsprincipes, training in management, houding en gedrag, intervisie en inspiratie van buiten af. Deze tweedaagse trainingen zijn gevolgd door twee managementconferenties met alle managers waarin strategische en sturingskwesaties zijn besproken. Sprekers van buiten inspireerden de managers en nodigden hen uit om het denken over en acteren als vakman te verdiepen. Een aantal medewerkers werd gevraagd te toetsen of de voorgestane visies en de daarvan afgeleide sturingsvoornemens ook weerklank zullen vinden.

De inspecteurs verdiepten hun vakkennis binnen het eigen domein in vakgroepen. Zij wisselden toezichtervaringen en daarbij gehanteerde interventies uit. Daarnaast kwamen inspecteurs in domeinoverstijgende groepen bij elkaar en bespraken zij onder leiding van het management de kaders voor vakmanschap: rolvastheid, interventies, optreden, houding en gedrag. Aan de hand van een aantal real-life cases werd gereflecteerd over de inhoud van vakmanschap.

In het opleidingsprogramma kwam voor inspecteurs een aantal modulair opgebouwde leerlijnen beschikbaar die inspecteurs vakinhoudelijk ondersteuning bieden om een goed vakman te zijn en te blijven. Het zijn modules, die soms verplicht en terugkerend moeten worden gevolgd om bevoegd te blijven om het vak uit te oefenen. De nieuw ontwikkelde vakmanschapleerlijn 'Juridische Basis ILT' werd in 2013 uitgerold.

Voor ondersteuners bestaat een eigen vakmanschapsleerlijn die aansluit op de departementaal brede leerlijn voor ondersteuners. De medewerkers van Bedrijfsvoering namen deel aan een voorjaar- en najaarsessie rond vakmanschap waar in kleine groepen over de uitgangspunten, normen en waarden van hun vakmanschap werd gesproken.

#### *diversiteit*

In 2013 is extra aandacht besteed aan de werving binnen de doelgroep Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten/ Wet Sociale Werkvoorziening (Wajong/WSW). Inmiddels (stand per 1 maart 2014) vallen 10 medewerkers van de inspectie onder deze doelgroep waardoor de inspectie nagenoeg voldoet aan de gestelde 1%-norm. Met name voor ondersteunde functies is gekozen om te werven in deze doelgroep.

#### *integriteit*

Om de integriteit van het handelen van de organisatie en haar personeel te bevorderen zijn verschillende acties uitgevoerd.

Als onderdeel van het introductieprogramma is voor elke groep nieuwe medewerkers van inspectie een workshop over integriteit georganiseerd. Integriteit vormde een onderdeel van de managementleergang rond Human Resource Management-dilemma's en was één van de onderwerpen in de leergang vakmanschap inspecteur.

Het management stimuleerde integer gedrag onder meer door controles op oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen uit te laten voeren en door aandacht te schenken aan de rolvastheid van medewerkers.

Binnen de inspectie zijn 5 vertrouwenspersonen Integriteit en Gewenst Gedrag benoemd. Deze vertrouwenspersonen hebben hun werkwijze, herkenbaarheid, uitwisseling van ervaringen en contacten (zoals bedrijfsarts en bedrijfsmaatschappelijk werk) onderling en met soortgelijke collega's binnen IenM georganiseerd om zodoende snel te kunnen reageren op uiteenlopende hulp- en adviesvragen. Via de vertrouwenspersonen zijn in 2013 geen (serieuze) vermoedens van schendingen en klachten binnengekomen. Eind 2013 is onder alle medewerkers – als onderdeel van de Integriteitsmonitor – een enquête gehouden, met daarin vragen en stellingen die gaan over integriteit. De resultaten van deze enquête worden in 2014 verwerkt en waar nodig voorzien van acties.

## organisatie

### *organisatiestructuur*

De inspectie bereidde 2 (deel-)reorganisaties voor.

De eerste reorganisatie betrof het domein Rail- en Wegvervoer. De afdelingsstructuur werd in lijn gebracht met het inspectiebeleid, waarbij functiescheiding en het bij elkaar brengen van de analyse- en bedrijfsvoeringsfuncties uitgangspunt zijn. De aanpassingen van de organisatie zijn op 1 januari 2014 ingegaan.

De inspectie sloot met het Directoraat-Generaal Wonen en Bouwen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een convenant over de organisatie en uitvoering van het volkshuisvestelijk toezicht door de inspectie. De toezichttaken zijn tijdelijk ondergebracht bij en gemandateerd aan de inspectie. Een deel van de medewerkers van BZK die deze werkzaamheden uitvoerden zijn op basis van detacheringovereenkomsten inmiddels werkzaam bij de afdeling Handhaving Bouwen, Wonen, Ruimte van de inspectie.

### *procesontwerp en ict*

De uitvoering van het Informatieplan van de ILT is in 2013 voortgezet. Kern van het informatieplan is om de processen te standaardiseren, de processen met een beperkt aantal generieke ICT bouwstenen te ondersteunen en de data uit en t.b.v. die processen eenduidig en, waar mogelijk, openbaar te maken. In 2013 zijn de uniforme procesontwerpen afgerond voor de nog ontbrekende uitvoerende processen uit het bedrijfsfunctiemodel van de ILT: opsporing, onderzoek en communicatie. Het proces voor vergunningverlening dat al eerder was vastgesteld wordt nog verder geoptimaliseerd. In 2013 is begonnen met een uniform procesontwerp voor analyse.

Voor de ICT die deze uniforme processen gaat ondersteunen is een beperkt aantal ICT systemen geselecteerd (o.a. Holmes, SAS, ITP, Metrix en TripleForms). De (door)ontwikkeling van Holmes en BPO-V en het inregelen van de overige systemen (standaardsoftware) is in 2012 gestart en in 2013 voortgezet. De ILT heeft ervoor gekozen om de ICT-systemen die nodig zijn voor de uitvoerende processen onder te brengen bij de Dienst ICT Uitvoering (DICTU) van EZ. Dit is in lijn met de gewenste rijksbrede aanpak van de ICT-ondersteuning van de inspecties. Medio 2013 is de transitie van de belangrijkste systemen naar DICTU afgerond. Ook de inrichting van de BPO-V registers, de registers met de relevante gegevens van bedrijven, personen, objecten en vergunningen, met als doel te komen tot eenduidige data, is in 2013 voortgezet.

De verandering van het werk vindt plaats in de domeinen. In elk domein worden uniforme processen, generieke bouwstenen en eenduidige data in een integrale aanpak geïmplementeerd. Dit wordt de wasstraataanpak genoemd. In 2013 is opnieuw een aantal wasstraten gestart en zijn de eerste wasstraten grotendeels afgerond.

In de wasstraten bleek dat de ondersteunende ICT systemen nog niet alle noodzakelijke functionaliteiten bevatten voor het geüniformeerde ILT proces voor inspecteren en interveniëren (toezicht). De uniformering via de wasstraten is tijdelijk opgeschort om met de beschikbare capaciteit de gewenste doorontwikkeling van de ondersteunende ICT-systemen gedetailleerd te beschrijven. Hiermee zijn de randvoorwaarden gecreëerd om in 2014 zowel de generieke ICT voorziening als de uniformering van de werkprocessen een grote stap verder te brengen.

Naast de ontwikkelingopgave is ook het beheer van processen en ICT van belang. In het kader van "Beheer op Orde" is de ILT in 2013 begonnen om de organisatie van het beheer, de rollen en de benodigde middelen te stroomlijnen.

De implementatie van het takenplanningssysteem en (de eerste delen van) het tijdschrijfsysteem vormden de eerste voorbeelden van het gebruik van generieke ICT-bouwstenen voor de ondersteuning van geüniformeerde processen. Het takenplanningssysteem METRIX ondersteunt een efficiëntere inplanning en uitvoering van de inspecties en audits. Met de ondertoezichtstaanden kunnen

gemakkelijker afspraken worden gemaakt over het bezoek door de inspectie. Met dit systeem ontwikkelt de inspectie ook betrouwbaarder normen voor de gemiddelde doorlooptijd van een type inspectie of audit.

#### *Meld- en informatiecentrum*

De vraagafhandeling voor alle domeinen is vanaf 2013 geconcentreerd in het MIC. De afhandeling van de 55 meldstromen die de inspectie verwerkt werd voor 18 van die meldstromen in het MIC ondergebracht. De overige meldstromen volgen in 2014. Gelijktijdig werden de formulieren ten behoeve van het doorgeven van meldingen via de website van de inspectie aangepast.

De EVOA transportmeldingen (voormalig ondergebracht bij Agentschap.nl) is één van de meldstromen die bij het MIC werden ondergebracht. Dit betekent voor het MIC een toename van het aantal meldingen met 400.000.

In de loop van 2013 is het MIC begonnen met het uitvoeren van piketdiensten waardoor de inspectie 24 uur gedurende 7 dagen per week via het MIC bereikbaar is. In 2013 gold die bereikbaarheid voor het melden van calamiteiten (milieu, nucleair en drinkwater), EVOA transporten en scheepsafvalstoffen.

De centrale verwerking van vragen en meldingen heeft geleid tot betrouwbaarder managementrapportages en betere sturing van de afhandeling.

#### *kwaliteitsmanagement*

De inspectie werkte in 2013 verder aan het implementeren van kwaliteitmanagementsystemen (KMS) per domein. Het domein Luchtvaart werkt al conform ISO 9001. In november 2013 is dat KMS door externen geauditeerd en in orde bevonden. Daarnaast hebben er nog diverse interne audits plaatsgevonden waarvan de resultaten hebben geleid tot verdere verbeteringen van het systeem.

In de domeinen Scheepvaart en Water, Bodem en Bouwen is gestart met het ontwikkelen van een KMS. Het domein Scheepvaart beschikt inmiddels over een, nog te auditen, KMS voor de onderdelen Handhaving Vlaggenstaat en Vergunningverlening. In het domein Rail- en Wegvervoer is de implementatie van het KMS gestart.

De Kernfysische Dienst (onderdeel van het domein Risicovolle Bedrijven) beschikt over een KMS dat nog wordt uitgebouwd en eind 2014 gereed moet zijn.

Bij de ontwikkeling van de KMS'en wordt direct rekening gehouden met de dan beschikbare en vastgestelde uniforme procesontwerpen. De managementteams van alle domeinen beschikken over een scorecard met de belangrijkste productie- en prestatie-indicatoren van hun domein die aansluit bij de balanced scorecard van het directieteam.

#### *toezicht op Kiwa NV*

De inspectie stelt jaarlijks een toezichtplan op voor het toezicht op Kiwa N.V. In januari 2014 is het toezichtplan 2013 uitgevoerd. De aandacht was daarbij gericht op de liquiditeit en continuïteit van de bedrijfsvoering, het kwaliteitsmanagementsysteem, de ontwikkeling van fraudemanagement, het proces van de vertaling wet- en regelgeving in de vergunningverlenende taken en de informatiebeveiliging. Daarnaast is aandacht geschonken aan de follow up van bevindingen uit voorgaande jaren. De resultaten worden in eerstvolgend bestuurlijk overleg met Kiwa N.V. besproken.

#### *bezwaar en beroep*

De inspectie ontving 281 bezwaarschriften en kon in 638 gevallen de afhandeling van ingediende bezwaarschriften afronden. Het grote aantal afgehandelde bezwaarschriften is het gevolg van de grote aantallen bezwaarschriften die in 2011 en 2012 zijn binnengekomen op het gebied van Denied Boarding in de luchtvaart. De inspectie is nog steeds bezig de behandeling daarvan af te ronden.

In 2013 zijn 80 beroepen ingesteld en kon de inspectie 62 beroepzaken afronden; daar horen ook zaken bij die al in 2012 speelden.

In 26 gevallen werd hoger beroep ingediend; de inspectie diende zelf in drie gevallen hoger beroep in. De drie zaken waarin de inspectie zelf hoger beroep heeft ingesteld zien allen op de toepassing van Verordening 261/2004 inzake passagiersrechten luchtvaart. In twee zaken betreft het onderwerp van geschil de civiele vervaltermijn (artikel 8:1835 BW). In de derde zaak ziet het onderwerp van geschil op de uitleg van het begrip buitengewone omstandigheden.

#### *klachten en overige zaken*

De inspectie ontving 39 klachten over haar optreden:

rail- en wegvervoer:	17
luchtvaart:	13
scheepvaart:	9

In 2013 zijn 39 klaagschriften binnen de afhandelingstermijn afgehandeld.

Daarnaast werden 110 Wet openbaarheid van bestuur(Wob)-verzoeken ingediend die alle binnen de wettelijke termijn werden afgehandeld.

De inspectie is in 25 gevallen in gebreke gesteld op grond van de Wet Dwangsom, dit leidde tot uitbetaling van in totaal € 20.001 aan de eisers.

## financiën

#### *tarieven*

De inspectie moet overeenkomstig het rijksbeleid bij het verlenen van diensten aan derden zoveel mogelijk kostendekkende tarieven in rekening brengen. De tarieven die de inspectie tot nu toe hanteert zijn nog niet kostendekkend. In verband met het economisch ongunstige klimaat hebben de bewindslieden van IenM in december 2013 besloten de tarieven per 1 januari 2014 alleen aan te passen met de prijsbijstelling voor 2013, te weten 2,25%. Met deze aanpassing wordt wat betreft de inspectie afgezien van een reële tariefstijging om te komen tot een hogere kostendekkingsgraad van de tarieven.

#### *financieel beheer*

Het financieel beheer van de inspectie bleek in 2012 onder zware druk te staan. De inspectie investeerde het afgelopen jaar daarom nadrukkelijk in de verbetering van het financieel beheer. De maatregelen hadden zowel betrekking op het herstellen van aangetroffen fouten en omissies in de administratie, als het duidelijk vastleggen en implementeren van structurele werkwijzen en verantwoordelijkheden en het toetsen of overeenkomstig werd gewerkt. Gelijktijdig werden veranderingen doorgevoerd die de voorziene overdracht van de financiële administratie van de de inspectie aan de SSO te zijner tijd mogelijk maken. Voor de tijdige uitvoering van al deze maatregelen schakelde de inspectie een groot aantal externe deskundigen in. De positieve effecten van de uitgevoerde maatregelen zijn in het laatste kwartaal van 2013 op onderdelen zichtbaar geworden. Tevens werd een programmaorganisatie ingericht en werden drie plannen met verbeteracties ontwikkeld en in uitvoering gebracht. Belangrijke verbeterpunten betreffen de inrichting en verantwoording van de inkoop, de verantwoording van de opbrengsten vergunningen en het materieelbeheer. De meeste maatregelen lopen nog door tot in 2014 en de effecten daarvan zullen dan ook grotendeels in 2014 zichtbaar worden.

financieel overzicht

Staat van baten en lasten van de baten-lastendienst Inspectie Leefomgeving en Transport per 31 december 2013		
	oorspronkelijk vastgestelde begroting	realisatie
<b>baten</b>		
omzet IenM	1 36.654	132.231
omzet overige departementen	-	11.078
omzet derden	8.382	8.810
rentebaten	200	164
vrijval voorzieningen	-	2.064
bijzondere baten	-	1.392
<b>totaal baten</b>	<b>145.236</b>	<b>155.739</b>
<b>lasten</b>		
<b>apparaatskosten</b>	1 42.792	141.788
• personele kosten	100.978	100.979
- waarvan eigen personeel	96.472	97.361
- waarvan externe inhuur	4.505	3.618
• materiële kosten	41.814	40.809
- waarvan apparaat ICT	14.411	4.941
- waarvan bijdrage aan SSO	13.397	17.346
<b>rentelasten</b>	150	2
<b>afschrijvingskosten</b>	4.015	1.608
• immaterieel	2.295	1.79
• materieel	1.720	1.429
- waarvan apparaat ICT	430	-
<b>overige lasten</b>	-	838
• dotaties voorzieningen	-	296
• bijzondere lasten	-	542
<b>totaal lasten</b>	<b>146.957</b>	<b>144.236</b>
<b>saldo van baten en lasten</b>	<b>-1.721</b>	<b>11.503</b>

bedragen\* € 1.000

## baten

### *omzet moederdepartement*

De opbrengst lenM betreft de omzet uit hoofde van activiteiten die de inspectie verricht voor het moederdepartement. De opbrengst lenM is grotendeels een vergoeding voor het hoofdproduct handhaving. De gerealiseerde agentschapsbijdrage over 2013 wijkt af van de begroting door ondermeer verschuiving van de opbrengsten van de kernfysische dienst(KFD) van omzet lenM naar omzet overige departementen (€ 11,1 mln). Daarnaast zijn de taken voor EVOA-vergunningverlening overgenomen van het ministerie van Economische Zaken (€ 4,0 mln) en is er omzet gerealiseerd op middelen die op de balans stonden gereserveerd (€ 2,0 mln) .

### *omzet overige departementen*

De inspectietaken van de KFD voert de ILT uit onder verantwoordelijkheid van het ministerie van EZ.

### *omzet derden*

De opbrengsten van derden hebben betrekking op de aan afnemers van producten op het gebied van vergunningverlening in rekening gebrachte tarieven. De iets hogere opbrengst derden wordt voornamelijk verklaard door de hogere opbrengsten voor machinistenvergunningen bij het domein Rail- Wegvervoer en bij het domein Scheepvaart.

### *rentebaten*

De rentebaten betreffen rentes over de uitstaande deposito's bij de Rijkshoofdboekhouding (RHB). Door de lage rentestand zijn de rentebaten, in verhouding tot de liquiditeit, ook laag gebleven.

### *vrijval voorzieningen*

Voor werknemers die werkzaam zijn in een zogenoemde substantieel bezwarende functie is, op basis van de de SBF/FLO-regeling, in het verleden een voorziening getroffen omdat deze werknemers recht hebben om vervroegd uit te treden. Vrijval is ontstaan door aanscherping van de aannames om tot een betrouwbare schatting van de voorziening te komen.

### *bijzondere baten*

Betreft voornamelijk de boekwinst (€ 0,4 mln) op de verkoop van activa, zijnde de restwaarden van de vervangingen in het wagenpark en de vrijval van in vorige boekjaren teveel opgenomen reserveringen ter grootte van € 1,0 mln.

## lasten

### *personele kosten*

De gerealiseerde kosten wijken nauwelijks af van de begroting ondanks mutaties in de begroting en ondanks afwijkingen in de realisatie. De lagere bezetting in 2013 van 1.119 fte (begroot 1.179 fte) heeft per saldo niet geleid tot een daling van de personele kosten door de gestegen pensioenpremie en sociale lasten en door kosten voor outplacement en coaching. Er is verder minder ingehuurd dan begroot door vertraging op ICT-projecten.

### *materiële kosten*

De materiële kosten zijn lager dan begroot. Door vertraging in de ICT-projecten en door besparingen op ict-contracten zijn de kosten op materieel gebied sterk achtergebleven(€ 9,5 mln). Belangrijkste onderdeel van de materiële kosten zijn de SSO-kosten waarin alle werkplekgerelateerde en ICT-kosten zijn opgenomen. Deze kosten zijn met € 4,0 mln gestegen doordat centrale budgetten en kosten zijn overgeheveld naar de inspectie. Ook zijn zoveel mogelijk ict-contracten via de SSO afgesloten.

*rentelasten*

De rentelasten hebben betrekking op de afgesloten leningen bij de rijkshoofdboekhouding. Deze lasten zijn lager dan begroot doordat er geen beroep is gedaan op de leenfaciliteit van het ministerie van Financiën voor investeringen.

*afschrijvingskosten*

De afschrijvingskosten hebben vooral betrekking op het wagenpark. Door vertraging bij het vervangen van het wagenpark blijven de afschrijvingskosten achter ten opzichte van de begroting. Doordat zelfontwikkelde software niet meer geactiveerd wordt, blijven deze afschrijvingslasten ver achter.

*dotatie voorzieningen*

De voorziening heeft betrekking op twee rechtszaken die nog lopen.

*bijzondere lasten*

De bijzondere lasten bestaan voor € 0,3 mln uit het afboeken van boekwaarden van afgestoten activa. Met name de afboeking van de licentie Metrix (€ 0,2 mln) bepaalt de hoogte van dit bedrag. In de bijzondere lasten is tevens een bedrag van € 0,2 mln. opgenomen inzake nagekomen lasten van voorgaande jaren.

De in dit jaarverslag opgenomen financiële overzichten maken onderdeel uit van het departementale jaarverslag van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De Algemene Rekenkamer, die het departementale jaarverslag jaarlijks onderzoekt, zal op 21 mei haar oordeel hierover in een rapport aan de Staten-Generaal aanbieden. In dit rapport kunnen opmerkingen worden gemaakt over de bedrijfsvoering en de in het departementaal jaarverslag opgenomen financiële overzichten van de inspectie.





# 13. Caribisch Nederland



#### *waterketen*

IenM heeft in 2013 een onderzoek uitgevoerd naar de drinkwaterproblematiek op Saba en daar oplossingsrichtingen voor geformuleerd. De aanleiding van dit onderzoek is het tijdelijk stil komen te liggen van een drinkwaterfabriek op Saba. De twee kleine drinkwaterfabrieken op Saba zijn technisch van slechte kwaliteit en Saba kent geen mogelijkheid van langdurige drinkwateropslag. Verbetering van zowel waterkwaliteit als waterkwantiteit is onderdeel van het pakket drinkwatermaatregelen dat met het bevoegd gezag van Saba is afgesproken.

In samenwerking met EZ is wetgeving opgesteld voor de elektriciteit- en drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland. Deze wet stelt nadere eisen aan de organisatie en biedt de grondslag voor subsidie op de drinkwater- en energietarieven die in de Cariben veel hoger zijn dan in Europees Nederland. Besloten is de huidige wetgeving voor het bekostigen van de afvalwaterketen te verbreden zodat de zorgplicht ook gaat gelden voor het inzamelen van bedrijfsafvalwater. Tegelijkertijd zal de financiering voor de zorgplicht worden verbreed tot bedrijfsafvalwater. Hiermee wordt de weg vrijgemaakt voor goede inzameling van afvalwater op de eilanden.

#### *luchtvaart*

In 2013 zijn voorbereidingen gemaakt voor de uitvoering van de masterplannen van de luchthavens. Er zijn ontwerpen gemaakt en contractdocumenten voor de komende aanbesteding door Rijkswaterstaat. Naast de voorbereidingsfase voor de renovatie van de luchthavens is de kwaliteit van de luchtverkeersdienstverlening verbeterd. Specifieke resultaten zijn het opleiden van verkeersleidingpersoneel, een nieuwe tarievenstructuur, het verbeteren van operationele procedures en het ontwikkelen van veiligheidsmanagement-systemen voor de betrokken luchtverkeersleidingdiensten. De veiligheid van de start- en landingsbanen werd verbeterd. Daarvoor zijn ondermeer drie veegzuig-machines ten behoeve van het schoonhouden van de start- en landingsbanen door IenM aangeschaft bij Defensie.

#### *afval*

In overleg met de betrokkenen in Caribisch Nederland is bezien welke activiteiten op de eilanden nodig zijn om het afvalbeheer te verbeteren. Deze activiteiten zijn gericht op het verminderen van de hoeveelheid gestort afval (inclusief scheepsafvalstoffen en asbest) door scheiding bij de inzameling en door recycling. Voor verwerking van het (gescheiden) ingezamelde afval wordt onderzocht of kleinschalige verwerking op de eilanden zelf mogelijk is of dat verwerking in andere landen moet plaatsvinden. Er is gezocht naar beste oplossing voor de illegale en legale stortplaatsen en op welke wijze het risico van die stortplaatsen kan worden ingeperkt (saneren of immobiliseren/beheersen/controleren).

#### *wet VROM BES en vergunningen*

Het beleid voor bedrijfsgebonden milieutaken op de eilanden werd ontwikkeld en uitgevoerd. Er is een ontwerp AMvB (Instelling en activiteitenbesluit (IAB)) aan de eilandbesturen voorgelegd waarin keuzes worden gemaakt voor van de mate waarin lokale bedrijven duurzaam kunnen ondernemen. Er is gekozen voor een tweejarig implementatie traject waarin stakeholders, het bedrijfsleven, lokale overheid en IenM gezamenlijk afspraken maken over de uitvoerbaarheid en de invoering van de IAB. In november 2013 is hiervoor het startschot gegeven, verwacht wordt dat in 2015 een nieuwe IAB in werking zal zijn. Daarnaast is eind 2013 een spoed AMvB naar de Raad van State gestuurd waarmee de grote oliebedrijven vanaf 1 juli 2014 onder de bevoegdheid van de minister van IenM komen te vallen. Omdat de bevoegdheden voor het afgeven van vergunningen op dit moment bij de eilanden liggen heeft IenM bijstand verleend aan de lokale overheden. Dit resulteerde in een vergunning voor één van der oliebedrijven waarin het bedrijf investeert in veiligheid en milieu. Voor de andere oliebedrijven en een aantal kleinere bedrijven op Bonaire loopt een vergelijkbaar traject. Op Bonaire heeft IenM bij een crisissituatie multidisciplinair bijstand verleend en het risico door adequaat toezicht op een zwaar ongeval aanzienlijk verkleind.



#### *incidentenorganisatie*

In juni 2013 heeft de Minister van IenM het rampenplan voor de afhandeling van maritieme incidenten vastgesteld. In samenwerking met de eilanden zijn de eerste stappen gezet voor het opstellen van het plan voor de operationele afhandeling en werd een forse impuls gegeven aan het oliebestrijdingsmaterieel op de eilanden. Op alle eilanden zijn zogeheten 'current busters' geplaatst en is een contract gesloten met een firma die aanvullend oliebestrijdingsmaterieel in komt vliegen in het geval van een grote olieramp. Om voldoende scheepscapaciteit te hebben bij een olieramp is onderzocht op welke wijze aanvullende capaciteit voor oliebestrijding in de regio gecontracteerd kan worden.

Belangrijk bij crisismanagement is het doorlopend opleiden, trainen, en oefenen. In 2013 hebben twee bestuurlijke trainingen plaatsgevonden met als deelnemers de gezaghebbers, de eilandsecretarissen en andere medewerkers van het openbaar lichaam, en vier operationele trainingen met als deelnemers het havenpersoneel en de natuurorganisaties.

#### *scheepvaart*

Er werd verdere invulling gegeven aan het op orde krijgen van het nautisch beheer. Vanuit IenM is in samenwerking met de eilanden opdracht gegeven voor het verbeteren en professionaliseren van de havenbedrijven op de eilanden. Belangrijke doelstelling van deze samenwerking is dat de veilige en vlotte afwikkeling van het havenverkeer wordt geborgd, waarbij het instrument loodsen effectief wordt ingezet.



Dit is een uitgave van het

**Inspectie Leefomgeving en Transport**

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag  
T 088 489 00 00  
[www.ilent.nl](http://www.ilent.nl)

Mei 2014